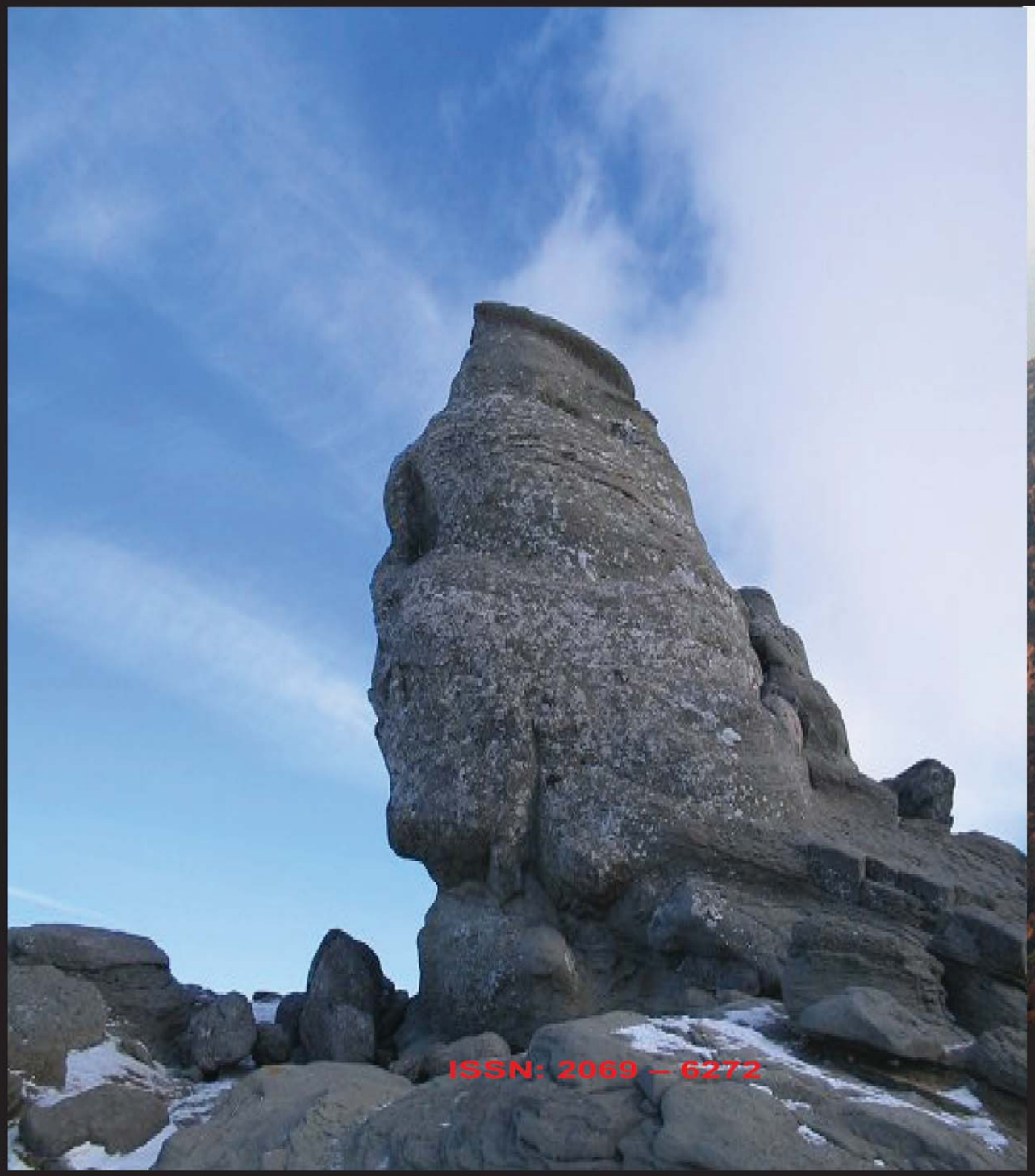
Trebuie să ştii să perseverezi pentru a ajunge la echilibru. Trebuie să fii echilibrat pentru a avea posibilitatea să examinezi cu calm şi limpezime. Trebuie să examinezi cu calm şi vedere clară pentru a ajunge la linişte, la încredere. Trebuie să fi obţinut liniştirea, încrederea, pentru a putea discerne esenţialul lucrurilor. Când se discerne esenţialul lucrurilor, se poate atinge scopul.

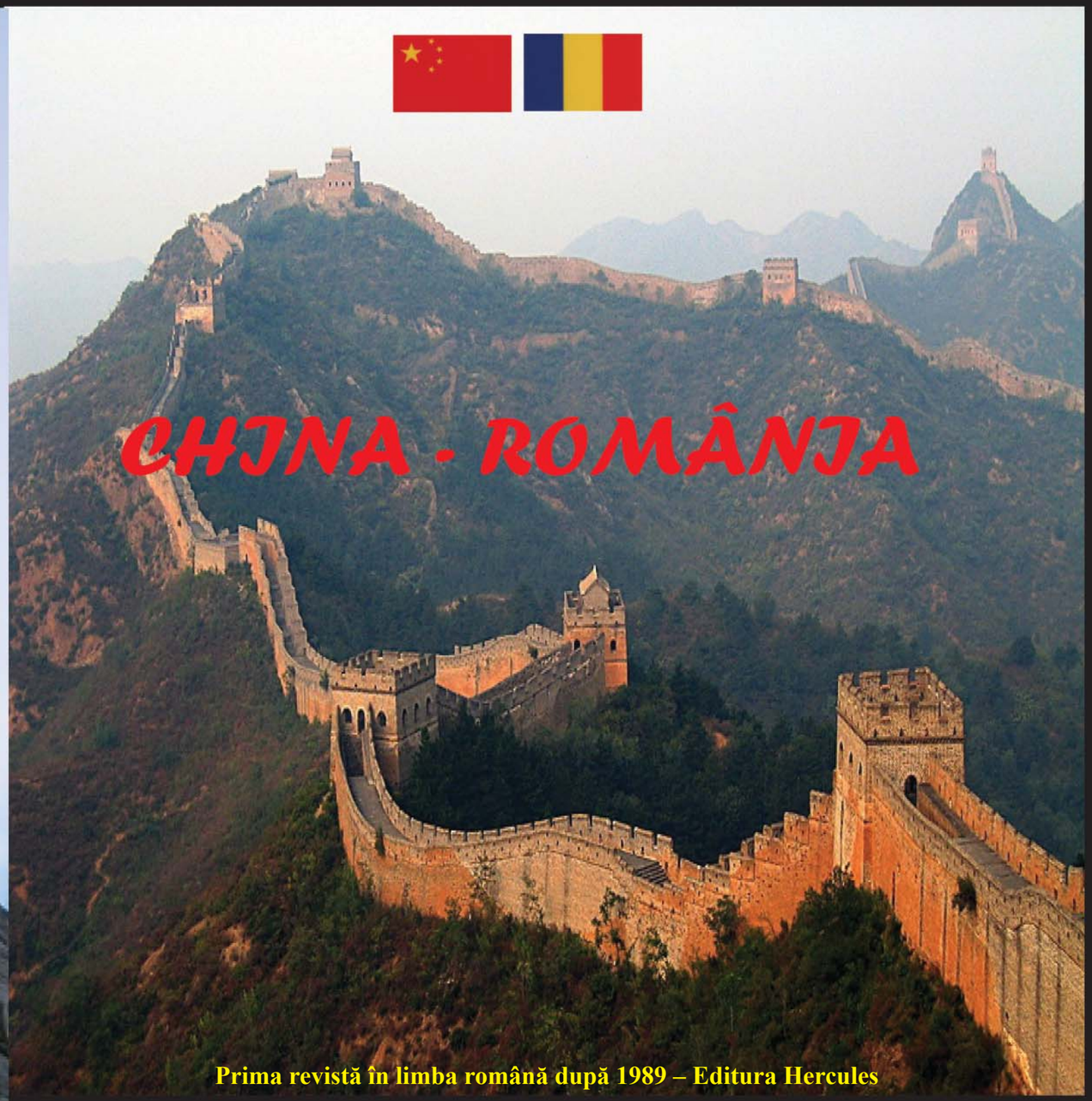
Confucius

Deceniul 7

anul VIII 2018

ISSN: 2069 – 6272

CHINA - ROMÂNIA

Prima revistă în limba română după 1989 – Editura Hercules

PREVIZIUNE

Studiază trecutul pentru a înțelege viitorul
Confucius

Una din principalele funcții ale managementului atât pe plan social, economic , politic, de fapt în toate compartimentele vieții este previziunea. Previziunea este cea care determină viitorul, dezvoltarea umană, în esență creșterea nivelului de trai al tuturor oamenilor.

Ea se bazează pe experiența, profesionalismul, munca, râvna, tenacitatea și perenitatea unui trecut. Un model de excepție în previzionare poate fi identificat cu cel exprimat de către președintele Xi Jinping la cel de-al XIX lea Congres, în care arată cu discernământ obiectivele viitoare a construcției unui socialism cu specific chinez, definind o nouă eră în viața poporului chinez și chiar al lumii.

La baza modelului stau marile realizării ale poporului chinez atît în plan social-economic-cultural cu o gândire adecvată privind socialismul cu specific chinez, cu menținerea cu fermitate a conducerii partidului în toate lucrările, a continuării aprofundării reformei în toate domeniile, adoptarea unui concept de dezvoltare sustenabilă, o promovare a valorilor centrale ale socialismului și o asigurare a conviețuirii armonioase dintre om și mediul înconjurător, o creștere a inovării, o promovare a culturii, o dezvoltare prioritară a educației, a dezvoltării ecologice, o susținere a principiului: o țară – două sisteme și toate in scopul creșterii nivelului de trai a poporului chinez.

Toate acestea sunt o parte din structurile intercondiționate în cadrul modelului unei viziuni

bazată pe experiență , pragmatism și cercetări științifice de înalt nivel.

Așa cum arătam mai sus, totul derivă din munca poporului chinez, condus cu competență și care ilustrează realizări deosebite, recunoscute și demne de invidiat după cum urmează:

• Produsul Intern Brut al Chinei a crescut, în ultimii cinci ani, de la 54 trilioane, la 82,7 trilioane yuani (aproximativ 11,17 trilioane USD)

• distribuția de produse în economia globală a crescut de la 11,5 la 15%

• contribuția la economia globală a depășit 30%.

• în ultimii cinci ani, în China au fost construite 46 de noi aeroporturi.

• au fost înregistrate peste 66 de milioane de noi locuri de muncă.

• o creștere medie a veniturilor personale de 7,4%.

• media generală perioadei de școlarizare a ajuns la 10,5 ani.

• iar numărul de afaceri deschise zilnic a crescut de la 5.000, la peste 16.000.

• În aceeași perioadă, veniturile guvernamentale au crescut de la 11,7 la 17,3 trilioane yuani (aprox. 2,33 trilioane USD)

• deficitul bugetar a fost menținut la sub 3%.

• Performanţa companiilor de stat a fost îmbunătăţită, profitul înregistrat în ultimul an fiind de 23,5%.

Acestea sunt câteva mărturii care confirmă managementul național sustenabil al marei Chine.

Prof. univ dr. Ilie Cristescu
Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu Republica Populară Chineză

Târgul Internațional de Carte de la Beijing

În perioada 22-26 august 2018 se va desfăşura cea de-a 25-a ediţie a Târgului Internațional de Carte de la Beijing (BIBF 2018), eveniment la care România participă cu stand propriu si un program de evenimente conceput şi realizat de Institutul Cultural Român prin Centrul Cărţii şi Institutul Cultural Român din Beijing. Aceasta este cea de-a patra prezenţă consecutivă în care Institutul Cultural Român îsi propune sa promoveze literatura română în capitala Chinei prin stabilizarea parteneriatelor culturale aflate în derulare şi dezvoltarea de noi colaborări între profesioniştii români ai cărţii şi cei chinezi.

Fondat în anul 1986, BIBF a devenit cel de-al doilea târg ca mărime din lume şi una dintre cele mai performante platforme de negociere şi tranzacţionare a drepturilor de autor, a importul şi exportului de publicaţii, precum şi de promovare a produselor editoriale. La ediţia din acest an, în cadrul târgului se va lansa Digital Zone, o noua arie expoziţională destinată relaţiei dintre internet, tehnologiile emergente şi lectură precum şi o secţiune amplă, autonomă, dedicată literaturii pentru copii, Children's Book Fair (BICBF), care va avea loc în paralel cu BIBF la New China International Exhibition Center (NCIEC).

La standul României, vor putea fi consultate noile apariţii editoriale finanţate prin programele derulate de Centrul Cărţii, Translation and Publication Support Programme (TPS) şi Publishing Romania, albume şi cărţi publicate de Editura Institutului Cultural Român, cataloage şi materiale de promovare a editurilor şi scriitorilor români. Pe lângă spaţiul de expunere, standul va dispune de o zonă dedicată întâlnirilor şi negocierilor.

La ediţia din acest an a BIBF, programul de evenimente realizat de Institutul Cultural Român va include atât lansări de carte, dintre care menţionăm volumele „Poezii" de Peter Sragher, „Istoria Românilor" de Ioan-Aurel Pop şi volumului bilingv român - chinez „Eminescu. Poezii", cât si evenimente dedicate prozei scurte şi poeziei române contemporane, precum şi prezentări de carte ilustrată pentru copii, albume şi cărţi de artist, întâlniri cu traducătorii şi editorii chinezi, precum şi un eveniment dedicat Zilei Limbii Române.

Invitaţii Institutului Cultural Român sunt: poeţii Liviu Ioan Stoiciu, Peter Sragher, Robert Şerban şi Cătălin Mihai Ştefan, scriitorii Ilie Cristescu, Mihaela Gligor şi Adrian Lesenciuc, criticul literar şi scriitorul Marius Chivu, directorul editurii Vellant, Dan Pleşa. Acestora li se alătură muzicianul chinez HAN Jiewei, interpreţii piesei de teatru „Prima zi a ultimei luni" de Ilie Cristescu - dedicată Centenarului Marii Uniri, traducători şi editori chinezi.

Programul evenimentelor

Marţi, 21 august

16:30 - 20:00 Ceremonia oficială de deschidere a BIBF 2018. Întâlnire cu oficialii chinezi

Miercuri, 22 august

10:00 Deschiderea târgului în prezenţa oficialităţilor chineze
Inaugurarea prezenței românești la Târg. Prezentarea standului României

11:00 Standul Grupului Editorial al provinciei Zhejiang, „Autori români contemporani de proză scurtă. Revista şi Premiul Iocan". Participă: Marius Chivu, Dan Pleşa. Întâlnire cu editori chinezi

13:30 Standul Editurii Universitare Renmin, Lansarea cărţilor „Istoria Românilor" de Ioan-Aurel Pop şi „Poezii" de Peter Sragher. Participă: Zhang Zhengyan, director de Departament, Biroul de promovare internațională; Li Tongqiang, președintele Editurii Universitare Renmin, prof. univ. Meng Chao, vicepreşedintele Editurii Renmin, Wang Tieshan, preşedintele Asociației de Prietenie China - România Constantin Lupeanu, directorul ICR Beijing, va prezenta, în limbile română și chineză, Cuvântul adresat cititorilor chinezi de prof. dr. Ioan-Aurel Pop

Joi, 23 august

10:00 Standul Grupului Editorial al provinciei Anhui, întâlnire cu editori chinezi

14,30 Standul Editurii Universitare Renmin, Întâlnire editorială academică „Belt and Road pentru noua eră"

15:00 Standul Grupului Editorial al Provinciei Shandong, Întâlnire cu editori chinezi

Vineri, 24 august

10:00 Meeting room, „Ziua Limbii române" Participă: Mihaela Gligor, Adrian Lesenciuc; Ilie Cristescu, Constantin Lupeanu
Centenarul Marii Uniri: Lectura publică a piesei „Prima zi a ultimei luni" de Ilie Cristescu. Participă actorii: Zhao Aihua, Tang Ping, Yang Song, Gao Lifang, Ge Hongmei, Qi Xiuli, membri ai Grupului de Artă din Beijing „Jinghua Qing". Cuvânt de deschidere: Ilie Cristescu

14:00 Writers Stage, „Trei români în China": Dan Tomozei, Felicia Gherman şi Nicole Vasilcovschi. Prezintă: Constantin Lupeanu, director ICR Beijing
„Dincolo de generaţii poetice, poezia. Conferinţă şi recital" Participă: Liviu Ioan Stoiciu, Peter Sragher, Cătălin Mihai Ştefan, Robert Şerban
Lansarea volumului bilingv român - chinez „Eminescu. Poezii" Prezintă: prof. univ. dr. Ding Chao

18:30 Dineu de lucru oferit de Editura Universitară Renmin

Sâmbătă, 25 august

10:00-14:00 Standul României, Întâlniri între scriitorii şi editorii români şi chinezi. Prezentarea programelor Translation and Publication Support Programme (TPS) şi Publishing Romania

Cel de-al 20-lea summit Uniunea Europeană (UE) și Republica Populară Chineză

Cel de-al 20-lea summit Uniunea Europeană (UE) și Republica Populară Chineză, organizat luni, la Beijing, aduce o notă de greutate în disputele economice globale declanşate de Statele Unite ale Americii, liderii UE-China anunţând că susţin aprofundarea parteneriatului strategic global, pe fondul promovării multilateralismului, comerţului dechis şi echitabil, având ca centru de gravitaţie regulamentele Organizaţiei Mondiale a Comerţului (OMC).

Declarația comună emisă la finalul summitului vine să contureze o intenţie de mai mare apropiere a intereselor economice UE-China, la care se adaugă schimburile umane, tehnologice şi de mediu. Anunțul făcut de Președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, Președintele Consiliului European, Donald Tusk, şi Premierul Chinei, Li Keqiang, nu poate fi scos din imaginea globală a războiului comercial frontal declanșat de SUA la adresa Chinei. Pe de altă parte, liderii europeni au fost primiți de Președintele Chinei, Xi Jinping, împreună cu care au convenit consolidarea relațiilor de cooperare între cele două părți. (...)

În contextul programului internațional de cooperare urbană UE, în marja summitului, Comisarul Corina Crețu a participat la semnarea declarațiilor de cooperare între orașele chineze și europene: Kunming și Granada (Spania); Haikou și Nisa (Fanța); Yantai și Roma (Italia); Liuzhou și Barnsley (Marea Britanie), Weinan și Reggio Emilia (Italia), parteneriate care vor facilita schimburile de informații și experiență în vederea modului în care au fost elaborate planurile de acțiune locale cu rezultat în abordarea integrată a UE în dezvoltarea urbană durabilă, soluționarea provocărilor sociale, economice, demografice și de mediu. (...)

Liderii Uniunii Europene şi ai Chinei au reafirmat sprijinul ferm față de sistemul comercial comercial bazat pe reguli, transparență, nediscriminare, deschidere şi incluziune, având OMC ca nucleu, alături de angajamentul de a respecta normele OMC existente. De asemenea, s-au angajat să coopereze pentru reformarea OMC, pentru a face față noilor provocări. În acest sens, a fost stabilit un grup de lucru comun privind reforma OMC, prezidat la nivel de vice-miniștri.

Dan Tomozei

Importurile şi exporturile au crescut rapid în primele cinci luni

China a înregistrat, în primele cinci luni ale acestui an, o creştere de 8,8% a importurilor şi exporturilor. Cifra demonstrează că măsurile adoptate de autorităţile chineze pentru amplificarea deschiderii sunt eficiente, structura comercială externă fiind îmbunătăţită în continuare. În următoarele minute, vă invit să urmăriţi un reportaj detaliat pe această temă.

Conform datelor prezentate în 8 iunie de Direcţia Generală a Vămilor, volumul comerţului extern al Chinei în primele cinci luni a ajuns la 11,630 miliarde de yuani, o creştere de 8,8% comparativ cu perioada similară a anului trecut. Dintre acestea, exporturile au fost de 6,140 miliarde de yuani, o creştere de 5,5%, iar importurile au fost de 5,490 miliarde de yuani, o creştere de 12,6%. Balanţa excedentară a fost de 649,8 miliarde de yuani, în scădere cu 31%. Economist-şef al Băncii Zhouyuan, Wang Jun consideră că acestea demonstrează că măsurile promovate de autorităţile chineze pentru amplificarea deschiderii au început să obţină efecte evidente.

„În anul în curs, am accelerat în mod proactiv ritmul deschiderii către exterior şi am intensificat importurile, am scăzut impozitele vamale şi am amplificat admiterea pe piaţă. Toate acestea sunt conform măsurilor prestabilite pentru amplificarea deschiderii, fiind şi rezultatele strategiilor pentru menţinerea echilibrului comercial, pe care s-a insistat în ultima perioadă.“

Exporturile de maşini şi echipamente au fost de 3,610 miliarde de yuani în primele cinci luni, în creştere cu 7,9%, reprezentând 58,8% din volumul total, în timp ce articolele de îmbrăcăminte, mobilă, încălţăminte, geamantane şi alte produse tradiţionale cu folosirea intensivă a forţei de muncă au înregistrat scăderi. Wang Jun este de părere că acestea sunt consecinţele restructurării comerţului extern al Chinei.

„În fapt, în ultimii ani, au fost demarate îmbunătăţirea structurii şi transformarea tipului de comerţ extern. Dat fiind faptul că au crescut costurile în China, competitivitatea industriilor tradiţionale cu folosire intensivă a forţei de muncă a scăzut, într-adevăr, din punct de vedere obiectiv. Dar industriile cu produse de înaltă valoare adăugată, înaltă tehnologie, inclusiv produsele ştiinţifice au înregistrat o creştere rapidă. Acestea reflectă faptul că structura importurilor şi exporturilor noastre au fost optimizată.“

Mai mult, importurile şi exporturile cu Uniunea Europeană, Statele Unite, ASEAN şi Japonia au crescut în general. De exemplu, volumul comercial cu Europa în primele cinci luni a fost de 1,700 miliarde de yuani, în creştere cu 7,3%, cel cu SUA a fost de 1,570 miliarde de yuani, în creştere cu 5,3%.

În aceeaşi perioadă, volumul importurilor şi exporturilor cu ţările situate pe traseul „O centură, un drum“ a ajuns la 3,210 miliarde de yuani, în creştere cu 11,1%, ritmul fiind mai mare decât cel mediu, reprezentând 27,6% din volumul comercial extern, conform datelor prezentate de vămile chineze. Între acestea, comerţul cu Rusia, India, Pakistan, Kazahstan, Kârgâstan şi Tadjikstan a înregistrat o creştere rapidă. Despre acesta, directorul adjunct al Institutului de cercetare privind piaţa internaţională din cadrul Ministerului Comerţului, Bai Ming, spune:

„Ţările situate pe traseul „O centură, un drum“ au un nivel relativ scăzut în ce priveşte dezvoltarea economică în momentul de faţă. Dar aceste ţări au o populaţie mare, existând cerinţe care nu au fost satis-

făcute. Cooperarea noastră cu acestea va determina ca forţa de cumpărare să fie mai puternică, iar creşterea nivelului dezvoltării acestora va aduce un spaţiu comercial mai larg pentru noi.“

Pe de altă parte, conform datelor prezentate de Ministerul Comerţului din China, volumul comerţului cu servicii externe în primele patru luni din 2018 a depăşit 1.600 miliarde de yuani, în creştere cu 11,9% comparativ cu perioada similară a anului trecut.

La această categorie, exporturile au însumat 552 miliarde de yuani, în creştere cu 13%, importurile au fost de 1.112 miliarde de yuani, cu 11,4% mai mult, iar deficitul balanţei comerciale a fost de 560 miliarde de yuani.

Între acestea, în afară de sectoarele tradiţionale de comerţ cu servicii, cum ar fi turismul şi construcţiile care au crescut rapid, sectoarele emergente, cum ar fi serviciile IT, mentenanţă şi cele de prelucrare au înregistrat un avans important, ce reprezintă peste 50% din volumul exporturilor comerţului de servicii.

De menţionat este faptul că, a fost păstrată tendinţa de creştere a exporturilor care este mai rapidă decât cea a importurilor, iar deficitul balanţei a fost tot mai scăzut, tendinţă ce se va păstra în cursul anului, potrivit analiştilor în domeniu.

Curiozităţi China

1. În fiecare an, în China se taie 20 de milioane de copaci, doar pentru a face faţă cererii de beţişoare (chopsticks)
2. Dacă liniile ferate chineze ar fi puse cap la cap (93.000 km), ar înconjura Pământul de două ori
3. Fiecare al cincilea om din lume este chinez. Populaţia Chinei este de patru ori mai mare decât cea a Statelor Unite şi de 67 de ori mai mare ca cea a României.
4. În doi ani, China a produs mai mult ciment decât SUA în tot secolul al XX-lea
5. Ca suprafaţă, China este aproape la fel de mare ca SUA, dar foloseşte un singur fus orar
6. Industria alimentară din China hrăneşte 25% din populaţia lumii
7. China este a patra cea mai mare ca întindere ţară din lume (după Rusia, Canada şi SUA).
8. Chinezii au inventat hârtia, busola, praful de puşcă şi tiparul.
9. Un funcţionar public numit Su Song, a construit primul ceas mecanic între anii 1088 şi 1092. El putea anunţa timpul zilei şi urmări constelaţiile, astfel încât se puteau determina horoscoapele exacte. [2]
10. Barajul celor Trei Defileuri ce se întinde pe fluviul Yangtze, este cel mai mare baraj din lume

Secolul XXI

China a demonstrat lumii cum se depăşeşte subdezvoltarea şi sărăcia într-un timp record. Cu o concepţie globală originală, s-au construit oraşe de milioane, pentru milioane de ţărani integraţi peste noapte în lumea modernă a producţiei globale. În Asia a devenit ceva banal de a remarca: secolul XIX a fost european, secolul XX a fost american şi secolul XXI va fi asiatic pentru a nu spune chinezesc.

Profesor doctor consilier academic
Viorel Roman

Despre măritul CONFUCIUS

O privire asupra omului Confucius şi a învăţăturii sale nepieritoare în era globalizării

Din Confucius, sub semnătura: Mira şi Constantin Lupeanu, în România au apărut până acum : *Cartea Poemelor*, 228 pagini, Editura Albatros, Bucureşti, 1985; *Cartea Schimbărilor*, filosofie şi prezicere, două volume, 880 pagini, Editura Qilinul din Jad, Bucureşti, 1996; *Lao Zi (Cartea despre Tao şi Virtute) şi Confucius (Analecte)*, 384 pagini, Editura Qilinul din Jad, Bucureşti, 1997.

Maestrul Kong (28 Septembrie 551 – 4 Martie 479 î.Hr.) este venerat de 2565 de ani pentru faptul de a fi cel mai mare gânditor, om politic şi pedagog al naţiunii chineze. S-a născut în actuala provincie Shandong, în Prinicipatul Lu, dintr-o uniune extramaritală, tatăl său fiind septuagenar.

Sima Qian, cronicarul lumii chineze străvechi, a confirmat originea aristocratică a acestuia. Un strămoş al său, descendent la a nouă generaţie din regii principatului Song şi aflat la patru generaţii distanţă de Confucius, s-a stabilit în ţara Lu. Avea trei ani când a rămas fără tată şi şaptesprezece când l-a părăsit şi mama sa. *Eu când eram mic, eram sărac şi de ceea ce am învăţat multe*, 9:6. Cum şi unde a învăţat, nu se ştie. Se crede că, nobil fiind, ar fi avut un învăţător, un îndrumător, cel puţin la început. În timpul său, pentru a ocupa o poziţie în societate, în administraţie, trebuia să fii pregătit în *liu yi*, cele şase arte,*li*, ceremonial, maniera de a vorbi şi a te purta în lume, *yue,* muzică, *she*, tragerea cu arcul,*yu*, conducerea carului de luptă, *shu*, scriere, caligrafie, compunere, *shu (în altă grafie)*, matematică.

La cincisprezece ani mi-a plăcut să învăţ, declară el discipolilor. *La treizeci eram sigur pe vorbele şi faptele mele. La patruzeci nu mai aveam îndoieli. La cincizeci am cunoscut voinţa Cerului. La şaizeci puteam face distincţii* (reuşea să discearnă în vorbele altora adevărul de minciună). *La şaptezeci mă port după placul inimii şi nu încalc normele vieţii cu nici un gând rău,* 2:4.

A peregrinat timp de paisprezece ani prin toate principatele chineze, studiind însemnările şi documentele vechi şi încercând să găsească un rege înţelept, cu care să construiască o lume chineză multiculturală şi multispirituală. Nu a reuşit. Unele precepte au fost cu siguranţă puse în practică ici şi colo, într-o vreme în care lumea chineză nu era unită, ci divizată în principate rivale, care se războiau adesea. Prima uniune a Chinei într-un imperiu puternic s-a petrecut în anul 221 î.Hr.

Nu există chinez care să nu fi auzit de Confucius şi nici ştiutor de carte care să nu fi citit şi să nu fi memorat citate din lucrarea de numai 12.700 de caractere, *Lunyu, Analecte*- însemnări ale învăţăceilor săi apropiaţi, cu spuse ale cărturarului şi învăţătorului lor.

Opera sa este vastă şi acoperă începutul civilizaţiei chineze şi a omenirii. Amprenta sa, gândirea sa etică şi filosofică există în sinteza *Lunyu*, în cele cinci cărţi clasice *Shijing*sau *Cartea Poemelor; Yijing*

sau *Cartea Schimbărilor; Shujing* sau *Cartea Istoriei; Liji* sau*Însemnări cu caracter ceremonial; Yuejing* sau *Cartea Muzicii* şi *Chunqiu* sau *Analele Primăvară.*

Ceea ce se socoteşte gândire confucianistă s-a clădit pas cu pas, cu câţiva aderenţi la început, cu siguranţă cei şaptezeci de discipoli statornici, la care s-au alăturat alţi cărturari şi filosofi şi a sfârşit prin a fi ridicată la rangul de doctrină a Imperiului Chinei. Confucianismul a dominat timp de secole şi milenii gândirea chinezilor, iar prin răspândirea limbii chineze, gândirea altor popoare şi rase din Asia. Din 1687, după editarea în latină a *Analectelor*, China a început să fie cunoscută nu numai prin mătase, poţelan şi ceai, dar şi prin această doctrină, gândirea confucianistă atribuindu-se fiecărui chinez. Savanţi ca Leibnitz, Jung şi mulţi alţi intelectuali europeni au studiat printre primii lucrările lui Confucius şi au fost influenţaţi de ele.

Extrapolând, în lumea de azi din ce în ce mai în strânsă conexiune, cu greu s-ar găsi un intelectual, din orice ţară de pe glob, care să nu-l fi citit, măcar parţial.

În Topul a o sută de personalităţi ale lumii care au influenţat decisiv istoria umanităţii, întocmit în SUA în secolul trecut, Confucius ocupă locul al cincilea. Unul dintre primii cinci oameni de pe pământ, de la începuturile civilizaţiei şi până în zilele noastre!

Astăzi, în întreaga lume, mai precis, în 120 de state, există 440 Institute Confucius (4 în România – la Bucureşti, Braşov, Cluj-Napoca şi Sibiu), care promovează, din câte ştim, cultura chineză, înlesnesc schimburile cultural-artistice.

Confucius a fost un om superior, unul dintre cei câţiva oameni plini de lumină cerească ai planetei, venit să stabilească echilibrul omului între cer şi pământ, pentru o lume favorabilă tuturor.

Noi îl proclamăm pe Confucius părintele globalizării.

Nimeni n-a mai gândit ca el o lume pe măsura concepţiei moderne de azi, *shu* – populaţie multă, *fu* – bogăţie, *jiao* – educaţie.

Globalizarea s-a întregit drept concept şi teorie a vieţii moderne, fără bariere şi fără restricţii poate tocmai după preceptul lui Confucius: *Toţi oamenii sunt fraţi*, 四海之内皆兄弟, *Sihaizhinei jie xiongdi*, după doctrina morală confucianistă, care include teze precum: 仁 *ren* – omenie (preocuparea fundamentală, cea mai înaltă dintre virtuţile confucianiste), *xin* – cinste, onestitate, *yi* – dreptate, *li* – ceremonial, *xiao* – iubire în cadrul fiecărei familii, dragostea părinţilor pentru copii şi dragostea copiilor pentru părinţi, *zhong* – loialitate, *zhongyong* – doctrina de mijloc şi multe altele.

Spiritualitatea confucianistă cuprinde dimensiunea sinelui, aceea a comunităţii şi tradiţia. Autocultivarea reprezintă temelia întregului edificiu, cu aflarea, respectul şi înţelegerea culturii şi a felului de a fi al

celorlalţi. Confucius pune preţ pe armonie şi consens, respingând conflictele, războiul.

Confucianismul înseamnă cultivare spirituală. Predicţiile confucianiste de propăşire a omenirii insistă pe acceptarea multiculturalismului, pe dialog şi schimburi culturale şi de oameni.

Omenirea este a tuturor. Liderii să fie promovaţi prin virtutea şi abilităţile dovedite. Învăţăturile lui Confucius construiesc o cultură universală armonioasă, un summum a tot ceea ce există sub Ceruri, prin răspândirea preceptului – *Toţi oamenii sunt fraţi*.

Lumea se cuvine condusă prin virtute, pe baza unui ceremonial, prin judecată, iar faptele rele se cer amendate. De aici, deosebirea de ideea creştină, care îndeamnă: *Să nu staţi împotriva celui rău, iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt*,*Matei*, 5 – 39. Confucius recomandă: *Răspunde urii prin integritate şi virtuţii prin virtute*, *Analecte*, 14:34.

În *Cartea Schimbărilor*, hexagrama *Heng, Durată*, la linia a treia nouă, stă scris: *A nu-ţi menţine virtutea aduce umilire. Prezicere de primejdie*. Să nu uităm că învăţatul Confucius a conceput *Cartea Schimbărilor* drept manual de perfecţionare individuală şi îndrumar al conduitei de viaţă, divinaţia fiind numai o haină exterioară a ei. Iar referindu-se la valoarea morală a *Cărţii Poemelor*, a spus: *Nici un gând rău*.

Calea învăţăturii, a iubirii de oameni, a dreptăţii, a modestiei, calea de mijloc pe tot globul pământesc sunt învăţături nepieritoare.

prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

Despre LAO ZI

Sosirea și plecarea lui Lao Zi (Laocius, cum i-au spus primii traducători apuseni) în și din lumea muritorilor sunt două momente care au fost fixate cu forța hiperbolei și cu mare minuție în legende.

Lao Zi ar fi venit pe lume în timpul Dinastiei Shang, într-un sat de șamani renumiți. Mama lui, o tânără în vârstă de nouăsprezece ani, dar cunoscută pentru inteligență și înțelepciune, se odihnea sub un prun încărcat de roade. În vara aceea, prunele crescuseră neobișnuit de mari. Tânăra fată a mușcat dintr-o prună cărnoasă, cu pielea lucie, cum nu mai văzuse până atunci. A mâncat-o cu poftă, minunându-se de gustul cu totul deosebit. Fructul a săturat-o ca o masă îmbelșugată și i-a astâmpărat setea. Zile de-a rândul tânara fată nu a dat uitării odihna de la poalele copacului și gestul înfruptării, care echivalau cu o ceremonie și care o transportaseră într-o stare specială. Curând a constat că este însărcinată. Șamanii satului au consultat oracolul și au aflat că un înțelept avea să se iveasă pe acele locuri, iar lor li se încredința stabilirea cu mare precizie a anului, lunii, zilei și orei nașterii. Ei au început calculele, numai că nu se puneau de acord asupra momentului cel mai favorabil.

Optzeci și unu de ani au durat căutările lor și tot atât a ținut sarcina.Viitoarea mamă împlinise o sută de ani, timp în care nu a cunoscut foamea și setea, nu a bolit niciodată și nici nu a simțit frigul sau căldura. (După cum reise din această evaluare, Eva raiului creștin a avut cel puțin două urmașe pământene, anume, chinezoaica fecioară, care înfruptându-se dintr-o prună, a rămas grea, născându-l pe înțeleptul Lao Zi, și Fecioara Maria, care , prin alegerea, harul și binecuvântarea lui Dumnezeu, a rămas grea și l-a născut pe Iisus, fiul Domnului, la șase secole după Lao Zi.)

Când a fost să nască, un fulger s-a slobozit din văzduhul senin. Noul născut avea părul alb și putea să vorbească și să meargă. El a făcut șapte pași, s-a întors și a rostit:

Cerul și pământul mă vor numi Bătrânul Unu.

Lao Zi, Maestrul Lao sau Venerabilul Maestru, fiindcă *lao* înseamnă *bătrân*! În clipa aceea, din înaltul cerului s-a revărsat muzică divină. Flori de toate

culorile zburau prin aer și zeități înveșmântate în culorile curcubeului dansau în văzduh. Nouă dragoni au slobozit apă asupra nou-născutului, ca într-un botez. În locurile unde apa a atins pământul, au apărut nouă fântâni, a căror apă limpede și gustoasă nu a secat vreodată.

Înțeleptului venit astfel în lumea muritorilor i s-a zis Lao Zi, *Venerabilul Maestru*, cu numele de familie Li, Prun, de la fructul prin care fusese conceput.

Se spune că, peste ani, conștient de prăbușirea iminentă a dinastiei, Lao Zi a hotărât să se retragă din viața publică și să se facă ermit. A plecat neștiut spre ținuturile deșerte, aflate la apus de imperiu. La pasul de trecere, vameșul i-ar fi spus:

– Veți deveni ermit, venerabile, de aceea vă cer să-mi scrieți o carte de învățătură.

Și Venerabilul Maestru și-a plătit trecerea cu o carte cuprinzând cinci mii de ideograme, întru folosul umanității.

Într-o foarte documentată lucrare: *Lao Zi – omul, cartea și teoria despre tao, Lao Zi qi ren qi shu ji qi tao lun*, Zhan Jianfeng ajunge la concluzia că Lao Zi s-a născut probabil în anul 576 î.e.n. (cu siguranță între 581 și 571) și a părăsit lumea civilizată, plecând într-o direcție necunoscută, în anul 478. Nu se cunosc multe date despre Lao Zi, despre familia sa.

Tao De Jing, Cartea despre tao și virtute, una dintre cele mai profunde și mai originale lucrări de meditație, se prezintă și astăzi în două părți, cuprinzând optzeci și unu de capitole. Exprimarea metaforică și aforistică, ritmul interior al textelor și omofonia bogată, proprii limbii chineze vechi, au făcut ca în edițiile moderne, cartea să fie transcrisă aidoma versurilor unui poem. Ținem însă să specificăm că Lao Zi nu a scris poezie. El și-a scrijelat învățătura cu lama cuțitului pe fâșii verticale de bambus, fără punctuație (care nu se inventase pe atunci) și chiar fără despărțirea în capitole. Opiniile celor mai mulți cărturari chinezi converg în această privință. Pentru ușurarea lecturii, copiștii secolelor următoare au secționat textul în capitole, în așa fel, încât s-au păstrat ediții antice cu optzeci și unu, șaptezeci și două și șaizeci și opt de capitole. O dovadă în acest sens este și faptul că una dintre edițiile de referință – Heshang Gong, conține și titlu pentru fiecare capitol, în mod indubitabil cu sens educativ, de clarificare a sensului paragrafelor respective, transformate, cum spuneam, în capitole. Conform tradiției, Lao Zi n-a dat un titlu învățăturii sale de înțelepciune, care ar fi fost doar împărțită în partea întâi și partea a doua. Cronicarul specifică: *Lao Zi a scris o carteîn două părți, pian*.

Adepții târzii au numit lucrarea *jing*, care înseamnă *carte clasică*, *sacră*, iar pentru a o deosebi de altele, au adăugat ideogramele cu care începe fiecare parte, respectiv *tao* și de (*Pricipiul tao* și *virtute*).

Prin urmare, prima parte se numește *Tao Jing*, *Cartea despre tao*, iar partea a doua *De Jing*,*Cartea despre virtute*, laolaltă formând: *Tao De Jing*, *Cartea sacră despre tao și virtute*.

Despre tao și concepția cosmogonică.Conceptul *tao* se află în centrul gândirii lui Lao Zi și este considerat a fi cel mai original și mai bogat în sugestii din cultura chineză.

În definirea sistemului său filozofic, Lao Zi pornește de la crearea lumii și nașterea universului, pentru a se apleca și el, ca și cei mai mulți filosofi chinezi ai antichității, asupra sensului vieții și sferei politicului.

Până la Lao Zi, *tao* ajunsese un cuvânt polisemantic. Caracterul scris este compus din picior și cap, scrise împreună, avâns sensul de *drum, cale bătătorită*.

Pentru Lao Zi, *tao* este un lucru cu o existență reală, dar nedeterminată:

Indistinct, inefabil,
Are în el formă;
Inefabil, indistinct,
Are în el substanță;
Îndepărtat, întunecat,
Are în el esență vitală.(Capitolul XXI).

Omul ideal închipuit de Lao Zi ar fi deci acela care îi slujește pe alții din tot sufletul, fără interes, fără a acumula. El acționează în sensul că își împlinește menirea de a fi pe pământ, însă nu își caută răsplata și nu râvnește lauri. Ca și plantele, ca o floare, de pildă, care crește, înflorește și oferă lumii miracolul culorii și al parfumului.

Teoria privind omul este identică cu aceea a cosmosului. *Tao* nu acționează niciodată. Aceasta

trebuie să fie și măsura omului. În planul vieții sociale, *tao* se traduce prin *wu yu, a nu râvni la bunul altuia, bu zheng, a nu te zbate, a nu intra în dispută.*

Omul se cuvine să fie moral. Întreaga învățătură pledează pentru moralitate, pentru *tao* cel etern, natural, pentru calea cerească, pentru o moralitate superioară, misterioasă, care este emanația lui *tao*.

Principiul suprem al autoperfecțiunii este cumpătarea. Fiecare act să fie firesc, conform cu*tao:*

Nimic nu este mai important decât cumpătarea (Capitolul LIX).

Despre politică. Cartea de cinci mii de ideograme a lui Lao Zi este totodată o utopie. Realitatea socială și politică îi repugnă în mod evident filosofului și el preconizează întoarcerea la o societate patriarhală*:*

Lăsați oamenilor ceea ce le aparține:

Să fie simpli și să rămână naturali. (Capitolul XIX).

Lao Zi cere oamenilor să-și păstreze simplitatea primitivă. El se pronunță pentru o societate a primelor trepte de dezvoltare, cum este expusă în Capitolul LXXX. Într-o asemenea societate, rivalitatea este exclusă, la fel factorul politic. Nu există războaie. Oamenii duc o viață simplă, cumpătată, în acord cu principiul universal al lui *tao*.

Principele ideal este înțeleptul, un șaman, desigur, cel care:

Guvernează, iubind poporul (Capitolul X),

fiindcă prin faimosul principiu *wu wei*, nonacțiune:

Nu există nimic care să nu fie controlat (Capitolul III).

Lao Zi preconizează ca lucrurile să fie lăsate la bunul lor plac - aceasta este calea naturii. Orice intervenție deformează.El se supune șiretlicurilor politice, care duc mai devreme sau mai târziu la pierzanie:

În vremurile cele mai bune,

Prezența conducătorului nici nu se simte,

spune Lao Zi la un moment dat.

Idealul politic este expus în Capitolul LVII, de un presupus înțelept:

Eu nu acționez și

Poporul se supune singur;

Eu stau liniștit și

Poporul intră singur pe făgaș;

Poporul de la sine va fi simplu.

Pentru că:

Înțeleptul nu are interese personale,

Interesele celor mulți sunt și ale sale.(Capitolul XLIX).

Lao Zi predică în favoarea eliminării din viață a concurenței, a războaielor, a folosirii unui individ de către altul, altfel zis, a exploatării etc. Toate acestea falsifică natura umană, îl distrug pe om.

Idealul politic este nonacțiunea.

Wu si, *lipsa de egoism*, și *wu wei*, n*onacțiune*a, sunt expresii ale lui *tao* în plan politic. Oamenii să fie lăsați să se guverneze singuri. A acționa echivalează cu a întoarce spatele realității și a greși.

Filosoful Zhuang Zi povestește fabula dresării cailor. De la natură, caii au copite și rumegă iarbă, beau apă, aleargă. Aceasta este adevăratalor natură. Numai că un oarecare Bo Le a decretat despre sine că este neîntrecut în dresarea cailor. El a prins cai sălbatici, i-a potcovit și i-a înșeuat, iar în timpul acesta au murit doi-trei din zece. Pentru a-i dresa, i-a înfometat, i-a biciuit etc., pierind la jumătate din câți avusese inițial. Omul a pervertit caii, conchide filosoful. El le-a schimbat adevărata lor natură.

Utopia lui Lao Zi este cuprinsă în penultimul capitol al cărții. Țara ideală și societatea perfectă sunt cele lipsite de structuri și de angrenaje greoaie. Țara va fi mică, atât de mică, încât dintr-un stat în altul se aud cocoșii cântând. Poporul să fie puțin, și anume atât de mic, încât să nu aibă nevoie de conducători. Oamenii vor fi prin urmare cu adevărat liberi.

Specialiștii s-au întrebat dacă nu este cumva vorba de o societate străveche, tribală, a comunei primitive. Nu este deloc așa. Lao Zi numește atributele civilizației. Trimiterile duc mai degrabă la Rousseau. Este o pledoarie pentru democrație sui-generis.

În încheiere, se cuvine spus că filosofia lui Lao Zi își are, așa cum am văzut, punctul de pornire în modul de formare a universului, se coboară până la om și se ancorează în politică. Este o filosofie a naturii, exprimată prin *tao*, indiferent că se referă la individ, la viața social-politică, la univers.

Lao Zi apreciază acțiunea, creația. El îndeamnă deseori la efort individual, însă nu în scopul profitului personal. Lui îi repugnă concurența, râvna de a avea câștig (bunuri, poziție, renume). În schimb, socotește că oamenii trebuie să trăiască în simplitate, cu modestie și în bună înțelegere.

Cartea sa este profunzime filosofică și inestimabilă valoare metaforică, alcătuindu-se ca o pledoarie poematică, plină de candoare și îndemnuri altruiste pentru o lume dreaptă, înțeleaptă, cu conștiința curată și cu suflet generos, în preajma atingerii idealului.

prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

DE VORBĂ CU ADRIAN PĂUNESCU

Azi e ziua ta în care ai fi împlinit trei sferturi de secol.

Cum se duc anii ! Cum trecu vremea!...

Îți amintești când te-am rugat să-mi scrii și mie o dedicație pe ***Cartea Cărților de poezie***? Ai stat o clipă și ai zis „– Bine, dă-mi-o.” Ai scris senin, aveai pentru prima dată o privire în fața căreia m-a cuprins o adâncă emoție. O emoție neașteptată, rămasă în răbojul memoriei, pătrunzătoare și stăpână „– Prietenul meu de-a pururi.”

Ne-am îmbrățișat și mi-ai zis „Așa să fie!”. Ți-am simțit sufletul atât de aproape. Te-am invitat la masă. Ai tăcut câteva clipe și mi-ai zis:

„–Jucăm un șah?” Am adus șahul și au început lungile noastre partide, uneori pașnice, uneori cu gâlceavă.

Îți aduci aminte cum m-ai citat, în Plenul Parlamentului (după o mare sfadă între putere și opoziție) „– Domnilor aici se întâmplă exact cum îmi spunea prietenul meu Cristescu, directorul de la Herculane: «– De la începutul partidei tu joci numai contra mea!»”.

Adriane, ții minte când am fost la Hotel Roman și am stat timp îndelungat la piscină, depășind ora de golire a apei pentru curățenia de a doua zi?! Înotam amândoi și femeia de serviciu ne întreabă: „ ce facem, dăm drumul la apă?” Am dat afirmativ din cap. Peste altă jumătate de oră mi-ai zis:„ măi, Ilie, nu stiu, dar eu tot mai greu înot!! Ți-am răspuns: „Normal, doar i-am spus femeii să dea drumul la apă!” Replica memorabilă, pe care mi-ai dat-o și pe care o folosesc indeobște, a fost „tot mai greu se înoată în piscină fără apă!”

Tu râzi, râzi, dar vezi câtă lume trece prin fața casei mele, se oprește când îți vede statuia și te aclamă într-o bucurie nespusă, iar eu primesc mulțumiri că te-am așezat aici. Sunt fericit că pot să stau de vorbă cu tine și să ne bucurăm de aducerile aminte... Ai văzut că ți l-am adus și pe Grig (Grigore Vieru) lângă tine (ca să nu rămâi singur cât sunt plecat eu de acasă)? Ce prieten erai și cu el și cât bine i-ai făcut lui, și tuturor celorlalți cărturari și iubitori de glie strămoșească basarabă și română... Cimpoi, Dabija, Ion Aldea Teodorovici și câți alții.

Pe la câte cenacluri n-am umblat cu tine. Îmi aduc aminte, la Moldova Nouă, spectacol de mare clasă și audiență, de fapt cum erau la toate, denumit fenomenul Păunescu! La terminarea spectacolului am fost invitați la masă, pe malul Dunării, pe un ponton. Masa bună, frumos ornată. M-ai așezat lângă tine. Toate bune și frumoase. Deodată speriat ai strigat către mine:

– Mi-e rău, nu mă simt bine!

– Până acum erai în vervă, plin de viață, exaltat și acum îți este rău.

– Păi, nu mai am stabilitate, mă mișc, mă clatin, simt că amețesc, nu mai sunt stăpân pe mine.

– Asta simt și eu.

– Și nu iți este rău?...

– Nu, mă simt bine aici, suntem pe un ponton....

Păi, de ce nu mi-ai spus înainte?!?

– Păi, nu m-ai întrebat.”

Am început să râdem ca doi copii. Ne plăcea mult să râdem.

– „Câte probleme îmi făceam... (Iar eu știam cum sunt racii, că doar îl aveam prieten, frate, și el născut sub aceeași zodie, pe Victor Crăciun, cu care am pornut Congresele Spiritualității Românești.) Bravo, măi, prietene!”

Și în câteva clipe ai redevenit starostele serii, încingând cu membrii cenaclului o noapte de neuitat, de simțire și trăire românească.

Apropo de fenomenul Păunescu, atunci când ți-am spus ție, chiar și Înaltelor fețe bisericești, că tu semeni cu o icoană. pictură murală pe stânca de la Mânăstirea Piatra Scrisă, de la Armeniș, din județul Caraș Severin, m-ai privit gânditor, pios, cu o stare de înălțare și evlavie pe care o simțeam și eu, apoi privindu-mă surâzând mi-ai spus : „– Poate că icoana seamăna cu mine!”

Prietene, îți mulțumesc pentru toate momentele statui ale prieteniei noastre, pe care le contemplu adesea, îți mulțumesc pentru amintiri, pentru clipele vesele și pentru cele de chin. Dumnezeu să te odihnească, mare poet patriot român.

prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

HERCULANE – VATRĂ ROMÂNEASCĂ

STAŢIUNEA BĂILE HERCULANE ESTE UNA DIN CELE MAI VECHI STAŢIUNI BALNEARE ALE LUMII, CU O VECHIME ATESTATĂ DOCUMENTAR DE 1865 DE ANI.

Existenţa băilor din staţiunea Herculane se pierde în negura timpului. Prezenţa omului în aceste locuri este dovedită de numeroase descoperiri arheologice. Uneltele şi armele de piatră găsite cu prilejul săpăturilor efectuate pe şantierul arheologic „Grota Haiducilor“1*, dar şi în alte puncte, ca şi resturile de ceramică relevă că civilizaţia primitivă din această parte a ţării noastre atinsese un stadiu de dezvoltare relativ ridicat.

Apele termo-minerale au fost o motivaţie esenţială pentru prezenţa omenească în jurul acestora, astfel că şi peştera menţionată mai sus exprimă evolutiv istoria acestor miraculoase meleaguri din cele mai vechi timpuri.

Impresionat Francisco Griselini o descrie în lucrarea sa „Încercare de istorie politică şi naturală a Banatului Timişoarei“ cu toate detaliile pe care le-a surprins în vizita sa.

„Intrarea este foarte mică. Odată intrat, trebuie să o apuci imediat la dreapta şi ajungi intr-un fel de sală mare, a cărei boltă grotescă este formată din înspăimântătoare bucăţi de stâncă. Ele se îmbină sus într-un unghi foarte ascuţit, care devine obtuz în unele locuri. Deschizătura cea mare, observată din exterior, se prelungeşte până în interiorul peşterii, unde o porţiune a fost zidită, astfel încât lăţimea s-a mai micşorat. A mai rămas însă atâta loc, încât lumina zilei poate pătrunde înăuntru. Zidul e făcut din fragmente de piatră provenite din stânca muntelui şi este tencuit cu mortar. Are o grosime de peste două picioare şi este înalt de patru picioare. Fereastra neregulată prin care pătrunde lumina poate avea o deschidere de aproximativ cinci picioare. Spaţiul interior al peşterii se apropie de forma unui pătrat. Dacă am voi să-i măsurăm laturile, întreaga circumferinţă ar avea – după câte pot judeca din ochi – ceva peste o sută de picioare. Podeaua este inegală şi acoperită în întregime cu pământul desprins din stânca ce-i serveşte drept temelie. Dacă laşi să cadă pe podea o piatră mare sau un alt corp greu, atunci ecoul puternic care se produce îţi dezvăluie că muntele trebuie să fie boltit şi în adâncime, cel puţin sub baza peşterii.

Dar n-am descris încă totul. Dacă o apuci spre dreapta şi priveşti cu atenţie, la lumina unei lămpi de mină – cu care e necesar să te înzestrezi încă de la început –, vei constata că peretele lateral, de o înfăţişare bizară, al peşterii nu atinge aici cu totul podeaua, ci lasă o deschizătură ovală în orizontal, largă de ceva mai puţin de două picioare. Mai întâi am pus să pătrundă aici câţiva soldaţi şi români înarmaţi şi prevăzuţi cu făclii, apoi, urmându-le pilda, m-am târât şi eu pe pământ şi am ajuns într-o încăpere, a cărei grozăvie extraordinară îl poate surprinde chiar şi pe cel mai neînfricat om. Si aici bolta se termină la mijloc într-un unghi ascuţit, cu toate că stânca ce porneşte din vârful unghiului se pierde pe ambele laturi în linii curbe. Icicolo se zăresc urmele unor vetre de foc; probabil că lotrii îşi vor fi ales acest loc atât de bine ascuns drept un adăpost sigur.

1 Pentru cei interesați în a vizita Grota Haiducilor (sau Peștera Hoților), ea este situată în marginea nordică a stațiunii, la circa 150 m. de Băile Romane, respectiv Hotelul Roman, cu 40 m. mai sus de apa Cernei, având o accesibilitate medie, expusă luminii solare mai multe ore pe zi. Uscată și lipsită de curenți de aer, peștera a fost un adăpost căutat de comunitățile preistorice. Prin poziția sa geografică, la încrucișarea potecilor ce leagă, peste plaiurile munților, Oltenia cu Banatul, având legături deschise spre Dunăre și Transilvania, cultura materială a comunităților stabilite aici nu putea să nu reflecte influențe culturale variate. Regiunea are o mare varietate floral și de faună determinată de climatul cu puternice influențe mediteraneene.

Sub aspect economic, vechile comunități preistorice puteau beneficia de un vânat bogat, de zone de păşunat, dar nu aveau la îndemână, decât la mari distanțe, zone propice cultivării plantelor.

În afara zonelor de acces, nelocuibile din cauza curenților de aer ascendenți, peștera mai are trei încăperi potrivite locuirii omenești. Într-o zonă nederanjată dintr-o încăpere, în 1954, s-au delimitat și 10 nivele post paleolitice, formate din vetre suprapuse, iar în 1955, într-o altă zonă nederanjată din aceeași încăpere, au fost descoperite 13 "dungi" ale locuirii post paleolitice. După autorii cercetărilor, primele două "dungi" post paleolitice alcătuiesc un strat în care ar fi apărut fragmente ceramice Vincă. Următoarele două ar fi avut materiale de tip Sălcuța IV cu torți aplicate, peste care se suprapuneau "dungi" ale culturii Coțofeni.

Această peşteră laterală se strâmtează treptat în partea din faţă şi se transformă într-un coridor subteran sau galerie montană. Unii cred că acest coridor s-ar putea întinde foarte mult. Eu unul mă îndoiesc. De abia am făcut doi-trei paşi, că acest coridor deveni atât de strâmt, încât era imposibil să pătrunzi mai încolo, deşi se putea observa foarte bine că deschizătura din stâncă duce mai departe. De boltă atârnă bucăţi mari de stalactite murdare, de culoare închisă. Ele au o înfăţişare cu totul remarcabilă şi, exceptând mărimea, se aseamănă cu cele văzute de renumitul Tournefort în grota de la Antiparos, o insulă din marea Ionică."

Progresele realizate de locuitorii trăitori pe meleagurile Caraş-Severinului în dezvoltarea culturii materiale, pot fi puse, evident, şi pe seama condiţiilor climatice propice din zonă. Climatul blând, cu influenţe submediteraneene, vegetaţia şi fauna bogate, numeroase locuri adăpostite – însăşi Valea Cernei, talonată de Munţii Mehedinţi şi ai Cernei, peşterile atât de des întâlnite – au permis ca aşezările omeneşti să cunoască mai multă stabilitate şi să înregistreze acele progrese, de care aminteam, pe scara civilizaţiei.

Uneltele şi resturile de ceramică descoperite în zona Băilor Herculane permit încadrarea lor în culturile Sălcuţa III şi Sălcuţa IV, precum şi Tisa III.

Urmele civilizaţiei geto-dacice au fost şi ele puse în evidentă dar, deşi încă puţine, demonstrează continuitatea vieţii neîntrerupte a oamenilor pe aceste pământuri.

Dacă avem în vedere că Banatul a intrat în componenţa provinciei Moesia Superioară încă după primul război daco-roman (101 – 102 e.n.), este de presupus că romanii au găsit pe teritoriul băilor anumite amenajări ale izvoarelor termale, construcţii uşoare din lemn, care au fost lesne distruse şi îndepărtate de ocupanţi, care aveau să înfiinţeze cunoscutele terme, edificii, apeducte, bazine etc. Descoperirea de denari romani din anii 93 – 92 î.e.n. şi apoi 28 î.e.n. (deci înainte de cucerirea romană), dovedeşte că la Mehadia şi Herculane exista pe atunci o populaţie activă, care se ocupa cu meşteşugurile şi comerţul, făcând poate chiar şi expediţii de jaf în provinciile romane de la sudul Dunării.

Tabla comemorativă din Mehadia cu următoarea inscripţie:

IOVI.STATORI.HERCULI.VICTORI.
M.ULPIUS.VERVA.TRAIANUS.CAESAR.
VICTO.DECEBALO.DOMITA.
DACIA.VOTUM.SOLVIT.
ASPICE.ROMULE.PATER.GAUDETE.
QVIBITAS.VESTRA.ISTA.EST GLORIA.

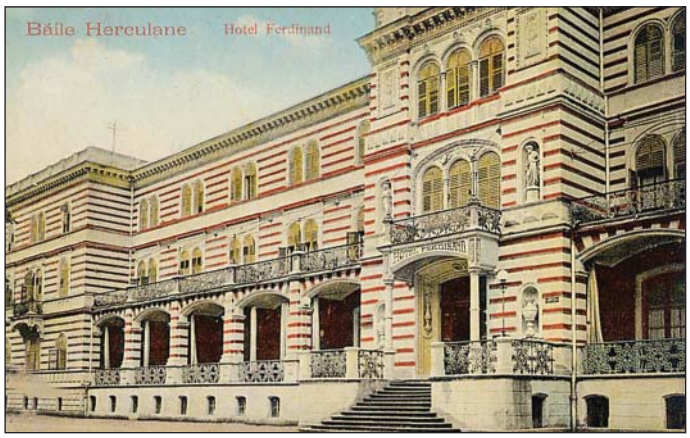
demonstrează cu prisosinţă existenţa dacică pe aceste meleaguri.

Administraţia romană avea să aducă băilor o amplă dezvoltare, astfel încât până la retragerea aureliană din Dacia, ele au cunoscut o mare înflorire şi o îndelungată perioadă de celebritate.

„O dezvoltare aparte, dar remarcabilă, au avut staţiunile cu ape termale. Dintre acestea, cea mai importantă este fără îndoială Ad Mediam (Băile Herculane), situată pe Valea Cernei, puţin retrasă cu vreo 5 km. de drumul Dierna – Tibiscum. Apele de aici erau cunoscute şi folosite probabil în epoca dacică , dar abia romanii au pus în valoare miraculoasele izvoare, captându-le şi construind instalaţii balneare, constând din clădiri pentru cură, bazine, conducte etc." – subliniază M. Macrea în cartea sa „Viaţa în Dacia Romană".

Cu toate că era o staţiune cunoscută şi vizitată, numele ei exact nu ne-a parvenit. În citatul de mai sus, Mihail Macrea o numeşte „Ad Mediam", el considerând că numele ar proveni de la faptul că băile se găseau la jumătatea drumului dintre Turnu Severin (castrul Drobeta) şi Domaşnea (castrul Ad Panonius). Nouă ni se pare mai normal să credem că denumirea de Ad Mediam, dacă mergem tot pe ideea de „jumătate", s-ar referi la jumătatea distanţei dintre localităţile Drobeta Turnu Severin şi castrul Gaganis (Teregova).

O ipoteză de lucru privind originea numelor date băilor de la Mehadia poate fi derivaţia de la denumirea veche a localităţii dace Meha (muscărie), care la rândul ei poate veni de la existenţa unui soi de muscă numită columbacă, aflată în regiune şi astăzi,

în special în peşteri, dintre care una pe malul Dunării, cunoscută sub numele de „Peştera cu muscă“.

Se impune şi o curiozitate fonetică actuală: sunt locuitori care, vorbind despre Mehadia, spun „Megia“, o derivare poate a denumirii latine Mediam. De atlfel, în foaia diecesană nr. 25 din anul 1890 se scrie că „Un pătrariu de oară de la Meedia în direcţiunea către Plugova se află lângă drum ... rămăşiţele castrului Ad Mediam“.

La Mehadia se găsea şi un castru roman ale cărui ruine au fost cercetate cu multe decenii în urmă de generalul N. Cena, ruine ce pot fi văzute şi astăzi în Mehadia, la stânga bifurcaţiei drumului care o ia spre Valea Bolvaşniţei din şoseaua E70. Castrul a fost ridicat de romani cu menirea de a supraveghea drumurile ce se întâlneau aici şi probabil de a apăra podul de la Turnu Severin, precum şi pentru asigurarea comunicaţiei spre Sarmizegetusa. Împăratul Hadrian l-a întărit cu ziduri, iar Antoninus Pius a făcut o serie de construcţii înăuntrul şi în afara zidului. Alexandru Sever a renovat castrul, care pe vremea lui avea destinaţia de a adăposti oştirea pe timp de iarnă şi a fi loc de refacere pentru trupele obosite şi, desigur pentru cei bolnavi, care se puteau trata la „Ad Aquas Herculi...“. De altfel, ultimile cercetări ale istoricilor confirmă că denumirea castrului de la Mehadia era cunoscut sub numele de Praetorium (iar castrul de la Herculane era Castrul Ad Mediam de unde deriva şi prima denumire a staţiunii AD AQUAS HERCULI SACRAS AD MEDIAM). În Porta Pretoria a castrului a fost găsită o piatră cu următoarea inscripţie dedicată mamei acestui împărat :

IULIAE MAMMAEA AUG(USTAE)
MATRI SANCTISSIMI
IMP(ERATORIS) CAES(ARIS) SEVERI
ALEXANDRI AUG(USTI) ET CAS-
TRORUM SENATUS (QUE)
COH(ORS) III DALMATARUM
ALEXANDRIANA (MILLIARIA) EQ(VITATA)
C(IVIUM) R(OMANORUM)
P(IA) F(IDELIS) NUMI(NI)
MAESTATIQUE EIUS (EX)
QUAESTURA SUA, DEDICANTE
A IASDIO DOMITIANO
LEG(ATO) AUG(USTI) PR(O)
PR(AETORE) CO(N)S(ULARI)
DACIAR (UM) TRIUM

Inscripţia în descifrarea şi întregirea făcută de N. Cena, a fost deteriorată chiar de romani în urma sentinţei senatului de damnatio memoriae, blestem asupra memoriei tuturor amintirilor despre Alexandru Sever.

Datorită numărului mare de trupe din împrejurimi, cât şi relativei siguranţe a drumurilor ce duceau spre ele, băile erau foarte căutate şi vizitate de cetăţeni romani şi oameni bogaţi din provincia Dacia, din Moesia, dar şi din restul Imperiului.

Izvoarele miraculoase de aici îi făceau pe cei însănătoşiţi să creadă că, scăldându-se în apele lui Hercules, au primit din puterea acestuia ; de aceea probabil cea mai mare parte a inscripţiilor păstrate sunt închinate acestui zeu, dar şi lui Esculap, Hygeei şi altor divinităţi ale apelor.

În decursul timpului s-a pus întrebarea dacă Traian este ctitorul băilor „Ad Aquas Herculi Sacras ...“ sau Antoninus Pius.

Descoperirile arheologice confirmă că „încă din primii ani ai stăpânirii romane din Dacia, noii stăpâni şi-au manifestat interesul pentru folosirea izvoarelor vindecătoare. În afară de monedele de la Traian, o inscripţie de recunoştinţă pentru însănătoşirea unui Iulianus, pusă la Băile Herculane, în cinstea lui Hercules salutifer de către Q. Vib(ius) Amillus Aug(ustalis) col(oniae) Dac(icae), datează din timpul lui Traian – Hadrian“[1].

Cu prilejul construcţiilor moderne de la Băile Herculane, iniţiate de habsburgi, sub conducerea generalului Andrei Hamilton, guvernatorul Banatului, au fost descoperite mai multe monede din timpul împăraţilor Traian, Hadrian, Antoninus Pius etc, ceea

1 D. Tudor - Oraşe, târguri şi sate în Dacia romană, Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1962, p. 24-26

ce arată tocmai preocuparea timpurie a stăpânirii romane din Dacia pentru punerea în valoare a izvoarelor termale. Griselini – autorul lucrării „Istoria Banatului Timişan“, povesteşte cum el însuşi a găsit o monedă bătută în timpul celui de al doilea consulat al lui Traian, pe reversul căreia se vedea chipul lui Hercules cu o piele de leu pe piept, o măciucă în mână şi inscripţia „Herculi Conservatori“.

Lăsând însă în seama specialiştilor – arheologi şi istorici – lămurirea multor aspecte, uneori controversate, privitoare la descoperirile arheologice din zona Mehadia – Băile Herculane şi mai ales la interpretarea lor, ne reţine atenţia în mod deosebit o inscripţie votivă gravată pe un altar de calcar alb descoperită la Băile Herculane şi care se află acum în muzeul local:

DIS ET NVMINIB
AQVARVM
VLP. SECUNDINVS
MARVIS VALENS
IVL. CARVS VAL. VALENS
LEGATI ROMANI AD
CONSVLATVM SEVE
RIANI C. V. MISSI INCOLV
MES REVERSI EX VOTO

Inscripţia întregită :

DIIS ET NUMINIBUS AQUARUM.
ULPIUS SECUNDINUS. MARIUS VALENS.
POMPONIUS HAEMUS. IULIUS CARUS.
VALERIUS VALENS. LEGATI ROMANI
AD CONSULATUM SEVERIANI VIRI
CLARISSIMI INCOLUMES REVERSI EX
VOTO.

(Zeilor şi divinităţilor apelor Ulpius Secundinus, Marius Valens, Pomponius Haemus, Iulius Carus, Valerius Valens, trimişi ca delegaţi romani [ca să asiste] la alegerea [în funcţia] de consul a lui Severianus, întorcându-se nevătămaţi, au ridicat acest prinos de recunoştinţă.)

Numele cuprinse în inscripţie sunt ale celor cinci cetăţeni de frunte din Dacia, trimişi la Roma din partea provinciei pentru a participa la alegerea lui M. Sedatius Severianus în funcţia de consul în anul 153 e.n. Reîntorşi sănătoşi în Dacia, cei cinci s-au abătut pe la termele lui Hercule din Valea Cernei ca să mulţumească zeilor prin ridicarea altarului cu inscripţia de mai sus.

Luând ca mărturie acest document, care atestă o staţiune balneară în plină înflorire, rezultă că în anul 2018 se împlinesc 1865 de ani de existenţă neîntreruptă a Băilor Herculane.

Din cartea „Miracolele Cernei“ de
prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

Pentru statuia mea din Herculane

Poetului Ilie Cristescu[1]

Ochii mei
În Herculane.
Ochii mei sunt viziuni
Ale mării calme, sunt sfere transparente,
Munți, fluvii, orașe, temple...
În numele a zece mii de lucruri, ochii mei
Desfac cortina dintre întuneric și lumină
Sau poate că aceasta este unitatea dintre centru și margine.
Dacă ochii mei sunt plini de lacrimi,
Nu poate fi și nu este decât
Tristețea Herculanelor
Care nu mă lasă să-mi stăpânesc lacrimile.
Dar în ochii mei lucește un surâs
Și asta numai și numai din pricină că Herculane
Este cântat de poeți în mai multe limbi.
Urechile mele sunt
În Herculane.
Limba unică a unei insecte dispare în
Interiorul alb al gândirii.
Urechile mele știu gaura neagră a unei întregi pietre
Ele aud țipetele pietrișului, tăcerea uterului.
Precum o stea căzută de sus să încoroneze capul.
Și numai gura mea, în Herculane
Așteaptă, așteaptă ... Și într-o bună zi
Eu intru în sculptură, iar inima începe să bată.

9 mai 2018

1 Ilie Cristescu este poet contemporan român, profesor universitar la Universitatea de Vest din Timișoara

ieteni la Herculane

吉狄马加

写给我在蒂米什瓦拉的雕像

致诗人伊利耶·柯里斯德斯库[1]

我的眼睛
在蒂米什瓦拉。
我的眼睛，犹如
静止的大海，透明的球体，
山峦、河流、城市、圣殿……
我的眼睛，以万物的名义
将黑暗和光明的幕布打开。
或许这就是核心和边缘的合一。
我的眼睛，如果含满了泪水，
只能是，也只可能是蒂米什瓦拉
的悲伤，让我情不自禁的哭泣。
我的眼睛里露出了微笑，
那是因为唯一。唯一的蒂米什瓦拉，
被众多语言的诗歌在宴席上颂扬。
我的耳朵
在蒂米什瓦拉。
一只昆虫的独语，消失在
思想的白色的内部。
我的耳朵，知晓石头整体的黑洞，
能听见砂砾的呐喊，子宫的沉默。
更像坠落高处的星辰，置于头顶的铁具。
而只有我的嘴巴，在蒂米什瓦拉，
等待着，等待着……有一天，
我进入它的体内，发出心脏的声音。

2018年5月9日

1 伊利耶·柯里斯德斯库：罗马尼亚当代诗人，罗马尼亚西方大学校长，该大学位于罗马尼亚蒂米什瓦拉城中。

Capodopera de pe Cerna

1. Din miezul verii până-n miezul iernii
Din spic de ger şi până-n spic de grâu
E-o capodo+peră pe malul Cernei
E ambasada cerului pe-un râu
Mai puneţi frână permanentei goane
Opriţi-vă din tot ce dărâmaţi
Şi mai veniţi aici la Herculane
Să fiţi o săptămână împăraţi

R: Slăbiciuni umane
Dulce se răsfaţă
Dor de Herculane
Dor de viaţă

2. Destul cu-atâta jalnică derivă
Destul cu-atâta jaf şi-atâta stres
Gustaţi din ionizarea negativă
În tainicul naturii înţeles
Pe-aici pe undeva, printr-o pădure
Când simte osteneala şi-i e greu
Căutător al unor spaţii pure
Aici coboară însuşi Dumnezeu

3. Lui Hercule i-a mai rămas fantoma
Să dea convalescenţilor răspuns
Şi împăratul a plecat spre Roma
Dar numai în legendă a ajuns
Când sufletul e trist şi oboseşte
Plecaţi la Herculane într-o zi
Să supravieţuiţi dumnezeieşte
Recâştigând şi dreptul de-a iubi

Adrian Păunescu

Rugăciune pentru 1 Decembrie

Ne iartă, Doamne, ura şi gâlceava
de care suntem zilnic vinovaţi,
dar către Tine tulnicul suna-va,
să-ntorci privirea Ta către Carpaţi.

Prea mult abandonaţi acestei toamne,
nu mai avem în vatra casei foc,
mai dă-ne-un pic de amintire, Doamne,
răbdare şi iertare şi noroc.

Că pentru vite nu mai sunt nutreţuri
şi aşteptăm o pâine din import,
când bietul om s-a prăbuşit sub preţuri
şi sufletul în el e-aproape mort.

Ne-am desparţit în triburi şi în secte,
în cluburi, în partide şi în găşti,
iubirile directe sunt suspecte.
Doreşti succes? Învaţă să urăşti.

Duşmanii nu puteau să ne condamne,
cum noi, pe noi, ne-am condamnat la rău,
de ce să mai venim la Alba, Doamne,
când e negustorit şi duhul Tău?

Şi, totusi, Alba-Iulia există,
şi, totuşi, cineva i-a dat un rost,
şi-a fost şi-atunci pornire anarhistă,
şi Dumnezeu tot ocupat a fost.

Cu grohotiş pe tălpi şi brumă-n gene,
să-nvingi un vechi şi tragic handicap,
şi, în onoarea Albei Apusene,
să-ţi scoţi căciula dacică din cap.
Se aude Basarabia cum plânge
de dorul Ţării Mari, pierdute-n veci,
şi-n clopote e treaz acelaşi sânge,
şi-aceiaşi ochi imperiali sunt reci.

Şi nu-i Emilian la catedrală,
uzurpatorii lui lucrează calmi,
nici umbrele din somn nu se mai scoală,
nici nu mai cîntă doctor Iacob psalmi.

Şi ne e dor de-o sfântă sărbătoare,
în care toţi să ne-adunăm aici,
şi ne e dor de România Mare
şi am rămas îngrozitor de mici.

Dar, Doamne, pune-Ţi pe cetate talpa,
mai dă-ne harul unui gest postum,
mai cheamă-ne, mai rabdă-ne la Alba
şi să mai încercăm măcar acum.

Adrian Păunescu

Nu am, moarte, cu tine nimic

Nu am, moarte, cu tine nimic,
Eu nici măcar nu te urăsc
Cum te blestemă unii, vreau să zic.
La fel cum lumina pârăsc.

Dar ce-ai face tu şi cum ai trăi
De-ai avea mamă şi-ar muri?!
Ce-ai face tu şi cum ar fi
De-ai avea copii şi-ar muri?!

Nu am, moarte, cu tine nimic.
Eu nici măcar nu te urăsc.
vei fi mare tu, eu voi fi mic.
Dar numai prin propria-mi viaţă trăiesc.

Nu frică. nu teamă-
Milă de tine mi-i.
Că n-ai avut niciodată mamă.
Că n-ai avut niciodată copii.

Grigore Vieru

Poate numai atunci

Te iubesc.
Actor nu sunt.
Nu pot să joc
Rolul sângelui fals, al
Apei colorate în roşu.
Să ştii că mâine
Va curge
Sânge adevărat pe jos.
Sânge cald.
Iar sângele acela
Voi fi chiar eu sau tu, şiroind
Pe sub uşa în casele celor
Dormindu-şi somnul de moarte.
Poate că numai atunci
Toţi adormiţii
Patriei
Ie şi-vor din somn.
Iată, va zice
Poetul,
Aţi aşteptat pentru copii
Dulceaţa laptelui cald,
Dar a venit sângele
Fraţilor voştri.
Luaţi şi mâncaţi şi beţi
Din pâinea şi vinul
Răstignitelor trupuri.
Şi inviaţi întru
Nepieritoarea slavă

A pământului ce vi se cade.

Grigore Vieru

În limba ta

În aceeaşi limbă
Toată lumea plânge,
În aceeaşi limbă
Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poţi s-o mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi în cânt.
În limba ta
Ţi-e dor de mama,
Şi vinul e mai vin,
Şi prânzul e mai prânz.
Şi doar în limba ta
Poţi râde singur,
Şi doar în limba ta
Te poţi opri din plâns.
Iar când nu poţi
Nici plânge şi nici râde,
Când nu poţi mângâia
Şi nici cânta,
Cu-al tău pământ,
Cu cerul tău în faţă,
Tu taci atuncea
Tot în limba ta.

Grigore Vieru

Când viscolește lumină

(Sonet, din volumul: „ Muguri de gând în lumină)

Când cămașa de lut îmi devine prea strâmtă,
Se zbate sufletu-n ea și-și face avânt,
Săgetând tâmpla, îngânându-i un cânt
Despre cer, despre zbor, despre tot ce-l încântă.

Frenetic zburând, se agață într-o coardă de vânt
Și molatec privește către aripa-i frântă,
Nevrând să coboare scrâșnește și-nfruntă
Ceața care țâșnește în valuri curgând.

Făclia de dor e vie, aprinsă și îl poartă departe
Către zări necuprinse, și rămâne nestinsă
Precum slova ce arde de milenii în Carte.

Se pornește deodată un viscol peste zarea întinsă,
Și-o văpaie răsucește o poartă care desparte
Sufletul de cămașa care-l așteaptă mai ninsă.

Așa...

(Din volumul în lucru: „ Răsărită-n flori de câmp”)

Eu m-am născut unde vorbește Dumnezeu
Și m-am tăcut crescându-Se în locul meu
În lutul frământat țintit pe cruce
Cu sângele durut din lacrima-I cea dulce.

Și L-am lăsat să crească-așa nemărginit
Și chinuit pe la răscruci de viață,
Până în ziua-n care ne-am găsit
Trezindu-ne, vorbind așa... față în față:

Eu stând pe treapta șubredă de jos a scării,
Iar El cu mâna-ntinsă-n mijlocul durerii.
Și m-am făcut una cu El deodată,
Și lăcrimând, adânc, văzutu-m-am zburată.

Ce s-a-ntâmplat de-atunci, nu-mi amintesc,
Căci trupul ce curând nu m-a-ncăput
S-a prefăcut în bobul fraged, de-nceput,
Și-n licăriri de aur, abia de îl zăresc.

Privesc așa înmărmurită-n adâncimi
Și mă topesc sclipirile dinspre-nălțimi...
Îndurerată eu, durutul Dumnezeu
Tăcând șoptește: „ ne vom iubi mereu, mereu”...

Una cu rugul de soare

(Din volumul în lucru: „ Răsărită-n flori de câmp”)

O Cosânzeană cu sânge de foc
fu răpită în noapte adâncă de îngeri
și purtată pe aripi la joc.
Simte c-o strânge așa dintr-odată
ceva pe la mijloc și simte-o săgeată
înfiptă în pieptu-i firav și cade răpusă îndată.
Și e dusă-n câmpii, peste susuri de râuri
și zburată prin adâncul pădurii gata să cadă
și-i făcută una cu rugul de soare
și sarea din gene se prelinge spre gură.

Se zbate întruna, o doare, o doare
și strigă așa amorțită, cu glasu-i tăcere
c-o-nțeapă lumina din zare.

Parcă un glas ce se scaldă
în cascada cea caldă ce vuiește în depărtare
îi șoptește: „ ... așteaptă, așteaptă, fii tare,
și ai grijă, ai grijă la fiare
că-s ascunse-n firul de iarbă
și sâsâie tare, tare,
tare având poftă de sânge!
Ajunge! Nu plânge, nu plânge,
eu sunt Fătul- Frumos
așteptat să vină în lume
și renasc întruna de atunci pentru tine
și înviem împreună,
mergând mână-n mână,
de vrei să-ți pun pe creștet regală cunună”.
Și Cosânzeana se trezi din visare
Devenind una cu rugul de soare...

Cornelia Mazilu

LIGA CULTURALĂ – 128 DE ANI DE ISTORIE

Se împlinesc 128 de ani de la Fondarea Ligii Culturale. O viaţă dăruită istoriei neamului românesc de pretutindeni, decenii de muncă neostoită, cu o contribuţie esenţială la înfăptuirea Marii Uniri din 1918 şi la promovarea unităţii românilor, a cunoaşterii valorilor naţionale devenite universale, a păstrării fiinţei noastre etnice.

Liga Culturală Română împlinește 128 de ani de la fondarea ei, la sfârșitul anului 1890 și începutul anului 1891. Denumită inițial Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor, ea și-a modificat titulatura pentru a-și accentua menirea: Liga pentru Unitatea Națională (Politică) a Tuturor Românilor (1914-1918) în vremea acțiunilor istorice întreprinse în Primul Război Mondial, apoi, pentru a se marca personalitatea mentorului ei, într-o accepțiune populară, Liga Nicolae Iorga, revenindu-se în perioada interbelică la numele inițial. Desființată de regimul comunist din cauza principiilor ei naționale, patriotice, revigorarea ei a fost hotărâtă în ziua de Crăciun, la 25 decembrie 1989, primind numele în acord cu principiile noi care urmau să definească societatea românească: Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni. Am folosit sugestia dată de Eminescu, români de pretutindeni, și păstrată de marile personalități care au condus Liga la începutul secolului al XX-lea, Simion Mândrescu, V. A. Urechia, Nicolae Iorga, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Nicolae Titulescu, Octavian Goga, dr. C. Angelescu și atâția alții.

Asociația a rămas permanent, conform statutelor, Liga Culturală Română fiind angajată în lupta pentru unitatea spirituală a românilor din întreaga lume. În acest sens, am dovedit încă din anii 1993-2000 că în întreaga lume se mai află 13 milioane de români și originari din România, pe lângă cei din țară, astfel încât neamul nostru ajunge la aproximativ 35 de milioane, deținând locul 32-34 din lume. Dacă strămoșii noștri, tracii, erau „neuniți”, cum scria Herodot, ceea ce le-a diminuat puterea, Liga și-a înscris activitatea sub semnul unității spirituale a tuturor românilor, dincolo de starea impusă după al Doilea Război Mondial în ceea ce privește hotarele țării, așa cum au fost stabilite internațional după primul Război Mondial, când a fost recunoscută Marea Unire, al cărei act a fost semnat, prin voință națională, la 1 Decembrie 1918.

Încă de la crearea ei, Liga Culturală Română a fost primită cu deosebită căldură şi au aderat la statutele şi scopurile ei personalităţile reprezentative ca şi cetăţenii de rând partizani ai ideii naţionale. Ei îşi recunoşteau obârşiile şi menirea de continuatori ai înaintaşilor şi anume ai celor care s-au întâlnit pe Câmpia Libertăţii de la Blaj la 14-16 mai 1848 într-un număr de peste 50 de mii de români din toate cele trei ţări şi din alte zone de românitate, fiind, cum scria Nicolae Bălcescu, momentul hotărâtor al declaraţiei „Noi vrem să ne unim cu Ţara!” ca şi ai evenimentului de la Putna din 1871. Aici, la iniţiativa studenţilor români de la Viena, în frunte cu Eminescu şi Slavici, a avut loc şi **Primul Congres al românilor de pretutindeni**. Eminescu socotea, încă de atunci, că în ***Unire e tăria***, sperând că acel Congres va reprezenta descătuşarea spirituală şi începutul unui nou drum naţional. În opera poetică şi publicistică a lui Mihai Eminescu, ideologii Ligii Culturale au găsit cel mai sigur îndreptar al gândirii naţionale, patriotice, care stă la baza întregii sale acţiuni de slujire a românităţii.

Stabila şi hotărâta acţiune a Ligii a făcut ca, prin Legea adoptată, la 9 februarie 1907, de Parlament şi Regele Carol I al României, organizaţia să fie considerată drept „persoană morală”, recunoscându-i-se astfel, cu mai bine de o sută de ani în urmă, importanţa şi autoritatea în rândul societăţii civile.

Acestui destin i s-a dedicat Liga Culturală, vreme de jumătate de veac, din 1890 până în 1940, când a fost asasinat preşedintele ei, Nicolae Iorga, tocmai din cauza acestei poziţii româneşti. Organizaţia şi-a continuat drumul până în 1948, în condiţiile grele ale războiului şi impunerii unui regim nedemocratic în România, fiind interzisă de comunişti în virtutea acţiunilor lor antinaţionale.

În decursul acestei îndelungi activităţi, cele mai de seamă personalităţi ale culturii româneşti au fost membri ai Ligii şi i-au condus miraculosul drum. Iar cei de astăzi au căutat, după o interzicere de peste patru decenii, să-i redea prestigiul, transferând problemele specifice privind Transilvania spre Basarabia şi Bucovina – trupuri separate din configuraţia României care îşi aşteptau reintegrarea la Patria Mamă – şi spre românii din comunităţile istorice din jurul ţării, legaţi şi ei prin obârşii, ca şi spre cei plecaţi, din atâtea motive sociale, politice, umane, în căutarea altor orizonturi în lumea largă.

Sunt 28 de ani de când am reconfigurat Liga, devenită o organizaţie fără egal în viaţa spirituală a neamului, purtându-şi pe propriii umeri obiectivele propuse, care sintetizează dreapta acţiune culturală naţională, dincolo de partizanatul politic de moment care nu vibrează unitar, aşa cum ar avea în chip firesc datoria, pentru a desăvârşi adevăratul destin al României.

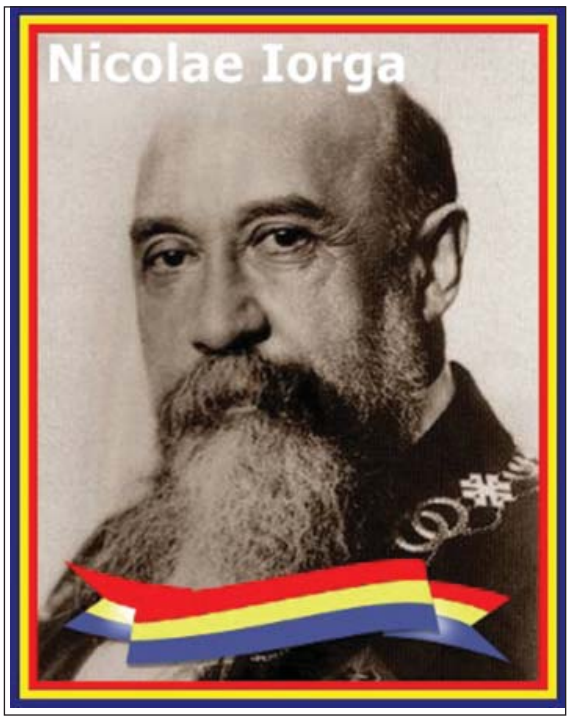
Renaştera Ligii Culturale a fost de bun augur şi se poate constata, din cele ce urmează, acţiunea hotărâtă desfăşurată în ultimul sfert de veac rămâ-

nând, din păcate - din toate câte au pornit la drum după 1989 - singura organizaţie care a rezistat, fiind recunoscută şi de reprezentanţii celor 13 milioane de români care se află atât în comunităţile istorice din jurul ţării - aproape 8 milioane - cât şi cei răspândiţi în întreaga lume. Astfel se şi explică faptul că după ***Podurile de Flori de la Prut***, menite a dovedi unitatea pământului românesc, care au deschis pentru o vreme graniţele între cele două state româneşti, până la integrarea noastră în Uniunea Europeană, a fost creată o acţiune specifică sub denumirea ***Congresul Spiritualităţii Româneşti***, mai întâi la Herculane apoi la Alba Iulia, unde şi-a găsit locul cel mai fericit de desfăşurare, singura întrunire menită a stabili strategia românilor de pretutindeni la care până în prezent au participat peste 6.000 de reprezentanţi din 45 de ţări ale lumii. De altfel, în 15 ţări Liga Culturală îşi are structuri proprii, departamente, sucursale sau filiale cu o importantă activitate proprie în scopul păstrării şi dezvoltării limbii, credinţei, obiceiurilor, tradiţiilor, istoriei, vieţii sociale şi culturale specifice în strânsă colaborare cu organizaţia din România.

Acesta ar fi un extrem de succint istoric al Ligii de la fondare, în 1890, şi până în prezent, cu accentul punctual asupra acţiunilor sale patriotice în ultimii ani în contextul Europei şi al lumii de azi, fiindu-ne greu să selectăm anumite acţiuni din multitudinea de fapte, toate împreună reprezentând cauza întregii românităţi, cele de răsunet naţional şi internaţional, capabile să susţină aceste acţiuni peste timp și pentru cunoaşterea lor de către urmaşi.

Tot ceea ce s-a înfăptuit se bazează pe sănătosul concept al susţinerii neamului, lansat de Eminescu, şi desăvârşit în timp de Biserica Ortodoxă Română, motiv pentru care cei doi Patriarhi ai acestor ani, P. F. Teoctist şi P. F. Daniel, au fost apropiaţi Ligii ca Patriarhi de drept ortodox și moral ai românilor de pretutindeni.

Am dus o politică naţională dincolo de orice partid, ceea ce explică rezistenţa Ligii Culturale, indiferent de Guvernele - multe - perindate la putere şi a Preşedinţilor Ţării care au înţeles parţial - unii deloc - necesitatea continuării Ligii pe baza conceptului lui Eminescu în articolul Să facem un Congres, desăvârşit de Iorga, vreme de trei decenii, şi de alte personalităţi uriaşe ale neamului care au condus-o, precum Barbu Ştefănescu Delavrancea, V. A. Urechia, Al. Orăscu, Simion Mehedinţi, Grigore Brătianu, pr. Vasile Lucaciu, Octavian Goga, Traian Vuia, Constantin Angelescu, C. C. Arion, Gh. Brătianu, Nicolae Titulescu, P. P. Negulescu, George Murnu, Gh. Păun, Grigore Tocilescu, D. A. Sturdza, Iacob Negruzzi, Mihai Vlădescu, Liviu Rebreanu, Ion Minulescu, pentru a nu menţiona decât un număr mic dintre remarcabilele nume care și-au legat destinul de Ligă până la cel de-al Doilea Război Mondial.

Istoricul Ligii Culturale, amplu cercetat, face obiectul unor lucrări cuprinse într-o imensă bibliografie, citând aici cărţile apărute prin truda acad. C. Gh. Marinescu, prof. dr. Vasile Netea, acad. Victor Crăciun, precum şi capitolele cuprinse în istorii, tratate, studii de specialitate şi din cele peste 500 de articole şi informaţii despre acţiunile înfăptuite în ultimele două decenii, publicate în ţară şi peste hotare.

Suntem convinşi – şi afirmăm fără falsă modestie – că în condiţiile în care alte organizaţii nu-şi pot justifica activitatea prin acţiuni de asemenea anvergură și cu o însemnătate reală, Liga Culturală se prezintă printre cele mai de seamă societăţi neguvernamentale, cu vechime devenită istorică şi contribuţii fără egal în cultura noastră contemporană.

Acţiunile principale al Ligii vor continua cu aceeaşi hotărâre şi vigoare în anii care urmează. Obiectivul cel mai de seamă în viitorul apropiat, pentru împlinirea căruia s-au şi făcut deja primii paşi, este pregătirea unor manifestări fără precedent menit să transforme Centenarul Marii Uniri, marcat la 1 Decembrie al acestui an, într-un eveniment care, dincolo de festivităţile aniversare, să însemne întoarcerea poporului la sentimentele patriotice care ţin un neam în faţa istoriei, o reală revigorare a României, temeinica ei intrare între statele importante al lumii de astăzi.

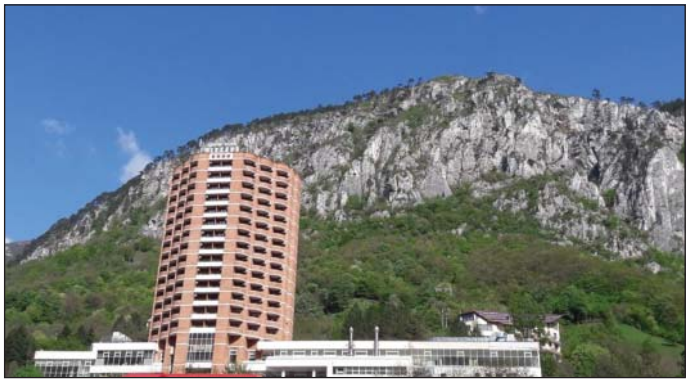
Cu aceeaşi credinţă în Dumnezeu şi cu voinţa celor puşi în slujirea acestor idealuri vom continua să fim folositori întăririi românităţii şi afirmării limbii, credinţei, tradiţiilor şi valorilor noastre în întreaga lume.

Acad. VICTOR CRĂCIUN
Preşedintele Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni

Ştiaţi că... la Băile Herculane?

* În fiecare om există 100 grame de sulf activ, care se cere reînnoit în permanenţă şi în special în bolile cronice ale aparatului locomotor, respirator, boli arteriale şi venoase, ginecologice, în care se manifestă o adevărată „foame de sulf“ a organismului. Calea cea mai fiziologică de a obţine sulf acid este o cură termală.

Hotel Minerva

Hotel Afrodita

* Grupările active SH - constituie un puternic agent REDOX, îmbunătăţind radical metabolismul glutationului, Vitaminelor B1, C şi H în organismul uman, activând numeroase enzime, participând la procese antitoxice în ficat şi intestin, reducând procesele alergice.
* Acţiunea antioxidantă progresivă, la nivel molecular, a sulfului termal, poate reduce procesele celulare de îmbătrânire (extrapolând teoria factorilor oxidanţi - blocanţi, în îmbătrânire - a prof. dr. Johan Bjorksten, Wisconsin, S.U.A.).
* Cercetări electrofiziologice recente arată că tegumentul uman conţine sute de „pori electrici“, în funcţie de contactul cu mediul electric înconjurător. Această funcţie poate fi reechilibrată la nevoie, una din metode fiind practicarea acupuncturii şi contactul cu moleculele active electrochimice într-o baie termală.
* O cură termală este lucrul cel mai indicat în bolile reumatice cronice, în alergiile cronice, în intoleranţa la medicamente.
* Tratamentul bolilor digestive şi de nutriţie cronice are o evoluţie din cele mai favorabile după un tratament cu ape minerale.
* Izvorul Argus din Băile Herculane este indicat în afecţiuni oculare cronice, în special blefaroconjuctivite infecto-alergice.
* Apa vie, din locul unde capetele munţilor se întâlnesc, nu este numai o legendă! Sunt moleculele active din „laboratoarele“ fierbinţi ale pământului din Valea Cernei, de la 2000 m adâncime.
* Aeroionizarea negativă crescută, specifică staţiunii, are un efect net sedativ şi biotrofic asupra organismului.
* Climatul submediteranean de cruţare, propriu Băilor Herculane, permite o cură eficientă în orice sezon.

POEZIE CHINEZĂ DE ASTĂZI

XIAO XIAO

Poet și pictor. A publicat mai multe cărți de poezie: *Sub copac, Femeia și cântecul, Timpul mersului pe călcâie* și altele. Poemul narativ *Plânset din altă lume* a fost inclus între creațiile feminine reprezentative ale deceniului 9 al secolului XX. A editat culegeri de poezie modernă. A participat cu tablouri la mai multe saloane de pictură etc.

ÎI SPUN SUFLETULUI...

Vrei să fii fericit cu viteza o sută de mii
Să înlănțui iluziile de luni și de ani
Să le scoți pe gât
Să le arunci

Când deschizi ochii din fereastra temniței
Respiri adânc, îți palpezi venele
Fluctuațiile cele mai fine, cele mai reale din adâncul sufletului

Cât zgomot vine dinspre dușmanii imaginari
Câte poticniri în sângele tău
Câte necroze din partea aceea întunecoasă

Nu vrei să lași orice să devină posibil
Ai doar un singur trup, o inimă bătută de vânt
Pe spatele durerii scrie fericire

Fie ca greutățile nefatale ale vieții
Să se purifice pentru mine
Minimum șaizeci de secunde, maximum cât o să mai trăiesc

13 Martie 2009, dimineața

O PARTE

Versuri pentru tabloul meu

Am ascuns o parte a vieții mele
Cu fiecare pensulă, în acest tablou

De cine să mă ascund
Prinsă în vîltoarea culorii în cerc

Visul se răspândește în direcția opusă timpului
Ziua devine o spărtură a nopții
Unde durerea e parte a iubirii

Așa cum obișnuința iubirii se pierde în detalii
Și iese din salon

Într-o clipită, sufletul se trezește în culoare
O umbră se întoarce la roșu, galben, albastru

Și iar amestec viața în verde divers
Moartea o abstractizez în lac negru

4 Mai 2008, în Beijing

CREDIT

Lui Haizi

Fratele meu, această poezie înfometată – creditorul meu
Mă prinde, an după an
Fiecare fărâmă de verb, semn de punctuație, frântură de frază
Îmi intră în carne și-n sânge, îmi unge oasele
Se desprinde din mine
La fel ca noi
Trăitori pe planeta asta
Minoritate perpetuă – poeții
Cu o piatră singură, imensă
Radem amarul și greul cel negru
Pentru a da la iveală aurul
În negura de la marginea lumii
Scânteiem

2014

ZHAN ZHANG

Zhan Zhang, născută în 1963, se numără printre poeții de marcă din China de azi.

Trăiește în Changsha, capitala provinciei Hunan. Din 1990, a publicat poezie în principalele reviste literare ale țării, strânse ulterior (2010) în cartea Coliba de zahăr negru, Editura Jiangsu.

În prezent, este conferențiar de literatură și ziaristică la Institutul pedagogic nr.1 Hunan.

CADOU PENTRU UN OM

Am de gând să adun norii
La fel cum înainte de a ploua
Adun hainele tale

La vară, voi culege mai multe stele
Să-ți pregătesc o găleată de înghețată

Se înserează
Când vei apărea pe potecă, venind de departe
O să te strig

Vreau să păstrez buchetul acesta de gardenie
Să pot vedea chipul tău neliniștit

Te-aș călca pe picior
Să urli de durere

Declam un descântec zen în fiecare ceai pe care ți-l pregătesc
Îngân versete buddhiste de câte ori te strig

O să mă strecor printr-o poartă îngustă a timpului
Să intru în copilăria ta
Mă apropii nevăzută și îți șterg nasul

Vreau să te văd cum te faci mare
Vreau să îmbătrânesc cu tine

Ah, tu ești stânca rostogolindu-se pe muntele acela

Vreau să ne simțim amândoi lipsa
Vreau să se întindă pustiul și în inima ta

NOAPTEA PE MUNTE

Cobor de-a lungul pârâului pe drumul în spirală
Trec de Golful cu Pești, de fluviul Regele Dragon, de izvorul Apa Rece
Drumul e abrupt, îngust
Stânci uriașe, ca niște paravane
Pârâului nu-i pasă de drum
Șipotește într-una
Unde se duce? Unde mă duc?

Noapte cu suișuri și coborâșuri, ca galopul unui cal negru
Sprayul de nas în fereastră

Brusc, o pasăre de noapte taie cerul ca un demon
Țipătul trece peste fluviu

Închid fereastra
O stea izolată pe o latură a cerului

Ador noaptea aceasta neagră
Un om desparte siluetele grele al munților
De parcă o singură barcă
Se agită pe valuri de piatră

Iubesc singurătatea
Ah, iubesc singurătatea scânteietoare a acestei perle negre
De parcă se străvede prin stâncă
Și se înșurubează adânc în inima mea

Și tu, pârâu, pârâu
Tu îți vezi de drumul peste stâncile
Care-ți ațin calea
Asta e, tu ți-ai găsit drumul

2015

În românește de Constantin Lupeanu

Locul unde s-a născut hârtia din coajă de dud

În comuna Puqiakeqi din judeţul Moyu, districtul Hetian din Regiunea Autonomă Xinjiang-uygură se găseşte o stradă unde hârtia din coajă de dud este la loc de cinste. Două dintre cele mai cunoscute ateliere de hârtie din coajă de dud, din zonă, se află pe această stradă. Acestea sunt administrate de două familii de etnie uygură, Tuohutibak şi Abuduremiti, continuatori ai acestui străvechi meşteşug. Intrând în curtea familiei Tuohutibak, în centrul acesteia se află mai multe rafturi pe care sunt puse la uscat teacuri de hârtie din coajă de dud. Iar în vitrină este o mini-expoziţie despre istoria acestei măiestrii tradiţionale. Pe peretele din faţă sunt afişate câteva fotografii care explică procesul de fabricare a hârtiei din coajă de dud. Dintr-o cameră, din partea dreaptă a curţii, iese un bătrân slăbuţ. El este continuatorul din a 10-a generaţie al acestui stil de confecţionare a hârtiei din coajă de dud, Tuohutibak. Zhao Xiangjing, membru al Comitetului comunal de partid spune:

„Bătrânul are o sută de ani. Este născut în acest sat. A început să înveţe de la vârsta de cinci ani această măiestrie, de la bunicul lui. Are un fiu şi o fiică. Şi ei se ocupă cu acest meşteşug. Până şi nepoţii sunt interesaţi să continue această tradiţie şi dau o mână de ajutor după ce se întorc de la şcoală“.

Hârtia din coajă de dud este una din cele mai vechi hârtii din regiunile de vest ale Chinei, având o istorie de cel puţin o mie de ani. Este o importantă meserie a familiilor de etnie uygură.

Hârtia din coajă de dud este fragedă, absorbantă, rezistentă la insectele dăunătoare, are o forţă ridicată de tracţiune şi nu se decolorează. Poate fi folosită pentru ambalarea medicamentelor din plante medicinale şi a prăjiturilor. Din această hârtie se mai pot face şi branţul, accesorii pentru căciulile uygurilor, dar şi pansamentele. Hârtia din coajă de dud, de cea mai bună calitate, poate fi folosită pentru imprimarea bancnotelor, a cărţilor şi a hârtiilor pentru lucrările caligrafice, poate fi folosită la repararea lucrărilor caligrafice şi a picturilor din antichitate. Dar odată cu evoluţia societăţii, hârtia din coajă de dud a dispărut cu totul din viaţa cotidiană a uygurilor, maeştrii acestei meserii reorientâdu-se spre alte îndeletniciri. Astfel, până la începutul secolului XXI, judeţul Moyu din districtul Hetian a rămas singura localitate unde se mai făcea hârtie din coajă de dud, iar în comuna Puqiakeqi mai sunt două sau trei familii care se mai ocupă cu această îndeletnicire. Fiul bărânului Tuerxun (吐尔逊) spune:

„Am avut perioade grele, în care nu venea nimeni să cumpere această hârtie şi duceam o viaţă foarte dificilă. În acea vreme, tatăl a fost nevoit să renunţe la această meserie, trăind numai din ce câştiga pe tunderea oilor la alţii. Erau tot mai puţini săteni care cultivau dudul, preferând să cultive alte plante cu valoare economică mai ridicată, precum nuci şi curmale. Tatăl se îngrijora de reducerea materiilor prime pentru hârtia din coajă de dud“. Însă s-a ivit o ocazie, care a revigorat această meserie.

„În 2002, un centru american de folclor şi patrimoniu cultural a aflat, prin intermediul unui ziarist american care lucrează în China, că în Xinjiang se confecţionează hârtie din coajă de dud, printr-un meşteşug tradiţional. Reprezentanţii acestuia au venit la noi, apoi l-au invitat pe tatăl meu să facă o demonstraţie la un festival de artă folclorică, organizat în statul american Wisconsin. A avut un mare succes. Hârtia adusă de tatăl meu s-a epuizat pe loc. Presa străină l-a considerat pe tatăl meu ‚un supravieţuitor al celui mai străvechi meşteşug din lume’.

După acest eveniment, guvernul chinez şi-a dat seama de importanţa continuării şi dezvoltării măiestriei confecţionării hârtiei din coajă de dud. Tuohutibak a fost desemnat de Ministerul Culturii drept continuatorul acestei moşteniri culturale intangibile din China şi primeşte o indemnizaţie anuală de 8000 de yuani. În plus, prefectura Moyu îi oferă un salariu lunar de 1000 de yuani, pentru a încuraja tot mai mulţi oameni să participe la continuarea acestui meşteşug. Zhao Xiangjing ne-a mai spus:

„Pentru exploatarea acestei străzi au fost investite, în anul 2011, fonduri în valoare de două până la trei milioane de yuani, cu scopul de a conserva patrimoniul cultural intangibil. Numărul familiilor care se ocupă cu această meserie a crescut de la două-trei la 18, în prezent“.

Pentru ca acest vechi meşteşug să nu dispară, a fost organizat în 5 martie 2012, un simpozion destinat artei picturii pe hârtie de dud, în sala cu cărţi antice din incinta bibliotecii de stat din Beijing, sub auspiciul guvernului Regiunii Autonome Xinjiang-uygure. La eveniment au participat peste 20 de experţi în domeniu, care au abordat teme privind situaţia şi perspectivele picturii pe hârtie de dud, arta specifică şi alte probleme. În iulie 2012, prefectura Moyu a organizat primul curs de pregătire pentru confecţionarea hârtiei din dud, la care maestrul Tuohutibak le-a explicat cursanţilor fiecare etapă a acestui meşteşug.

În momentul de faţă, hârtia din coajă de dud se bucură de o atenţie tot mai mare, pentru că aceasta reprezintă nu doar o hârtie simplă, ci o meserie străveche. Totdată, aceasta este şi un continuator al culturii chineze.

Originalitatea unei mese tradiţionale chinezeşti

O masa chinezească tradiţională include în mod normal mai multe feluri de mâncare şi nu doar un singur preparat. De obicei, toate mâncărurile se aşează pe masă în acelaţi timp ţi toatî lumea se poate servi dupa bunul plac. Felurile de mâncare specifice sunt câteva preparate din carne, o garnitură de legume şi supa.

Orezul reprezintă întodeauna baza mâncării, şi se consumă împreună cu toate mâncărurile servite individual.

Chinezii nu obişnuiesc să mănânce desert. De obicei o masă se termină cu un fruct proaspăt sau cu o şarlotă de migdale. Răvaşul chinezesc nu este de origine chinezească, ci o invenţie Americană, aşa că acesta nu se găseşte în China.

Răcoritoarele sau sucurile nu sunt servite la o masă tradiţională chinezească, deşi acest obicei a început să capete o tot mai mare popularitate, mai ales în zonele vizitate de turişti şi în oraşele mari. În schimb, chinezii savurează o ceaşcă de ceai sau o diversitate de supe ca şi ultim fel de mâncare. Supele pe care aceştia le consumă au o consistenţă foarte uşoară şi au scopul de a ajuta la digestia mâncării. Mai mult, supele chinezeşti aduc un aport esenţial de energie şi nutrienţi organismului, fiind deosebit de importante pentru o nutriţie corectă şi echilibrată.

Chinezii sunt convinşi că o masă poate fi hrănitoare şi gustoasă numai dacă se combină două elemente esenţiale: Fan şi Tsai. Fan se refera la cereale şi este de cele mai multe ori reprezentat de orez alb, tăiţei sau colţunaşi. Tsai se refera la carne şi legume, gătite într-o varietate de moduri şi condimentate cu nenumarate mirodenii asiatice deosebit de originale.

Aşezarea farfuriilor şi a tacâmurilor la masă este şi ea extrem de importantă. În mod normal, o masă tradiţională chinezească include: un bol de orez, beţişoare chinezeşti, linguri chinezeşti de porţelan, o farfurie aşezată sub bol pe care se adună oasele sau ceea ce nu se mănâncă, o farfurie mică pentru sos şi o ceaşcă pentru ceai.

Pentru noi, occidentalii, farmecul unei mese chinezeşti constă în folosirea beţişoarelor chinezeşti. Unii le folosesc cu uşurinţă, în timp ce alţii cu mare dificultate. Cu puţin exercitiu, oricine poate deveni un maestru în stăpânirea lor. Chinezii, în afară de folosirea lor la masă, mai întrebuinţează beţişoarele chinezeşti şi pentru a bate ouă, pentru a amesteca şi rupe tăiţeii, sau pentru a amesteca în ingredientele care se prăjesc în wok. Versatile şi utile, acestea sunt de nelipsit atât în gătirea mâncării, cât şi în servirea ei.

CHINA PITOREASCĂ

Lacul cel mai frumos din China
Lacul Qinghai

Lacul Qinghai reprezintă o atracţie turistică de patru stele a Chinei. Acesta se află în Bazinul Lacului Qinghai din nord-estul provinciei Qinghai, la o distanţă de 151 km de Xining, capitala provinciei. Drumul Naţional 109 şi calea Qinghai-Tibet traversează această provincie.

Lacul Qinghai este cel mai mare lac cu apă sărată şi cea mai mare suprafaţă de apă din interitoriul ţării noastre. Are reputaţia de „cel mai frumos lac din China“ şi fiind o destinaţie turistică apreciată în provincia Qinghai, a fost inclus pe lista mlaştinelor importante la nivel internaţional a ONU şi a aderat la convenţia mlaştinilor importante la nivel internaţional populate de păsări, atrăgând atenţia din partea comunităţii internaţionale.

În limba tibetană şi mongolă, numele Lacului Qinghai înseamnă „Marea Albastră“. Li Yucai, un ghid local, ne-a explicat că acest lucru se datorează faptului că locuitorii din apropierea lacului n-au văzut mare adevărată. Ei consideră Lacul Qinghai drept marea lor şi l-au numit „Marea de Vest“. El ne-a spus:

„Lacul Qinghai este apreciat drept lacul cel mai frumos din China şi este cel mai important dintre cele cinci lacuri ale Chinei. Datorită caracteristicilor sale geologice, apele intră în acest lac dar nu se revarsă nicăieri. Suprafaţa lacului este de 4500 de kilometri, echivalând cu o mare parte a oraşului Xining, capitala provinciei Qinghai. Cea mai mare adâncime a lacului este de 3196 de metri. Tot lacul este înconjurat de munţi.“

Din apropierea lacului începe stepa întinsă. Datorită surselor de apă bogate şi climatului favorabil, aici s-a format o păşune naturală.

Datorită diferitelor adâncimi, caracteristicilor hidrologice ale lacului şi schimbării climatului, culoarea lacului variază în funcţie de momentul zilei. Li Yucai ne- explicat:

„În acest moment, puteţi să vedeţi şapte culori pe Lacul Qinghai. De aceea, locuitorii din apropiere l-au numit lacul cu şapte culori şi îl consideră un lac sfânt. În perioada lunii iulie, peisajul Lacului Qinghai devine cel mai frumos. Când înfloreşte floarea de rapiţă, cerul albatru, norii albi şi florile aurii formează desene minunate.“

În cele patru anotimpuri ale anului, puteţi să admiraţi patru diferite lacuri Qinghai. Vara şi toamna reprezintă perioada cea mai bună pentru turism în zona lacului. Wang Feng, un turist din provincia Shaanxi, ne-a mărturisit că o excursie la Lacul Qinghai este întotdeauna una dintre dorinţele lui. El ne-a spus:

„Se zice că provincia Qinghai este foarte frumoasă şi este locul unde se află Lacul Qinghai şi Tempul Taer. Sunt într-o foarte bună dispoziţie după ce văd cerul, munţii şi lacul de aici. Poporul din provincia Qinghai este foarte prietenos faţă de turişti. O dovadă în plus că mediul înconjurător de aici este foarte bun pentru turism şi locuit.“

Populaţia de aici, formată din diferite naţionalităţi, precum naţionalitatea han, tibetană şi mongolă trăieşte în armonie şi protejează şi exploatează împreună Lacul Qinghai. Peisajele frumoase ale lacului atrag mii şi zeci de mii de turişti, devenind o destinaţie turistică apreciată a Chinei. Pentru dezvoltarea turismului pe podiş, oficialii din turism din provincia Qinghai au înfiinţat o rezervaţie naturală în zona Lacului Qinghai. Vizitatorii pot nu numai să admire peisajele din zona păstorească şi să facă excursii pe întinsa stepă sau să facă vizite în locuinţele păstorilor.

CHINA PITOREASCĂ

Muntele Kailash din Tibet

Muntele Kailash se situează pe teritoriul judeţului Pulan din Tibet, fiind vârful principal al lanţului muntos Transhimalaya şi care poartă numele de „regele a zece mii de munţi“. Chiar lângă acesta se găseşte lacul Manasarovar. De aceea, mai sunt numite şi „muntele şi lacul sfânt“.

În fiecare an, numeroşi pelerini din ţară şi de peste hotare merg acolo, majoritatea acestora fiind din India.

Kailash este vârful principal al lanţului muntos Transhimalaya, fiind numit „regele a zece mii de munţi“.

Zona de mlaştină Lalu „plămânii Lhasei“

Zona de mlaştină Lalu, rezervaţie naturală la nivel naţional

Lalu, zona de mlaştină de pe cea mai mare altitudine şi cu cea mai mare suprafaţă din China a fost denumită „plămânii Lhasei“.

Având o suprafaţă totală de 12,2 kilometri pătraţi, Lalu poate absorbi, în fiecare an, prin fotosinteză, 78.800 tone de bioxid de carbon şi poate produce 53.700 tone de oxigen, îmbunătăţind mediul înconjurător al oraşului Lhasa. În plus, iarna, aceasta atrage păsări migratoare din mii de specii, inclusiv păsări aflate în pragul dispariţiei.

Îmbrăcămintea tradiţională a etniei Hezhe

O altă etnie chineză cunoscută pentru costumele tradiţionale specifice este etnia Hezhe din nord-estul ţării noastre. Locuitorii Hezhe produc haine şi artizanate din piele de peşte şi scoarţa mesteacănului alb. Produsele din piele de peşte sunt tablou, geantă, teacă şi decoraţiuni, fiind incluse pe lista patrimoniului cultural intangibil din ţara noastră. Scoarţa mesteacănului alb este uşor de tăiat, are o permeabilitate mare la aer şi o rezistenţă puternică la apă şi la substanţe corosive. Locuitorii Hezhe fac din scoarţă artizanate de dimensiuni mici şi medii, precum: canoe, trusă de cusut, cutii mici, vas cilindric pentru creioane, motivele folosite fiind de obicei nori, fluturi, flori, cerb şi câine.

Gustări variate din Beijing

Beijing este un oraş turistic plin de farmec oriental. Pe lângă locuri faimoase precum Marele Zid, Templul Cerului, Oraşul Interzis şi alte vestigii istorice, diferitele delicatese culinare îi fascinează pe turişti. În ediţia de azi a rubricii noastre vă prezentăm un fel de mâncare din bucătăria imperială, foarte renumită la Beijing, mâncarea preparată în shaguo (adică în oala de argilă).

Restaurantul Shaguoju este renumit în tot Beijingul pentru acest stil de mâncare. Shaguo este o oală făcută din argilă arsă. Aceasta păstrează bine mâncarea la o temperatură constantă. Felurile de mâncare se gătesc astfel: se pun legume, carne şi condimente în oală şi se fierb un anumit timp. Una dintre specialităţile restaurantului, foarte apreciată, carnea albă fiartă în shaguo, aşa se prepară.

Felul acesta este o specialitate imperială care datează din dinastia Ming, de acum 700 de ani. Se poate spune că este ceva unic. Era inclus şi în meniul împăratului Qianlong, care i-a făcut şi o dedicaţie. „Este o delicatesă deosebită, pot aprecia că este unică.“ De atunci, felul acesta de mâncare s-a bucurat de mare reputaţie.

Aproape de Piaţa Tian'anmen există o zonă comercială mult frecventată, Xidan. Acolo se găseşte un restaurant cu o vechime de 200 de ani, numit Shaguoju, restaurantul felurilor de mâncare fierte în oală de argilă. De-a lungul celor 200 de ani, Shaguoju a fost renovat şi amenajat de mai multe ori. Azi, dacă păşeşti în restaurant, amenajările interioare, mobilierul şi vasele în stil tradiţional îţi amintesc de cultura specifică Beijingului.

Sediul restaurantului a fost, iniţial, o clădire mică din afara unei reşedinţe princiare, unde stătea străjerul care anunţa ceasurile bătând gongul. În vremea aceea, în fiecare an, aveau loc la palatul imperial ceremonii comemorative pentru strămoşii împăraţilor şi nunţi imperiale. După ceremonii se oferea rudelor familiei imperiale o masă specială alcătuită din feluri de mâncare din carne de porc fiartă. Adeseori, împăratul împărţea carnea rămasă celorlalţi. Şi străjerii de la palat puteau gusta, astfel, delicatesele. Odată, unui străjer i-a venit o idee: să popularizeze carnea fiartă în rândul poporului. Ar fi fost o afacere profitabilă. A găsit câteva căsuţe în afara palatului şi s-a asociat pe ascuns cu un bucătar din palat. Noaptea străjuia, ziua prepara carne şi o vindea. Acesta a fost predecesorul restaurantului Shaguoju.

Specialitatea acestui restaurant este carnea de porc fiartă în apă, un fel tradiţional, iubit de manciurieni. Potrivit bucătarului restaurantului, misterul savorii acestei specialităţi constă în frăgezimea cărnii şi în procesul de preparare delicat. Se serveşte cu un condiment special.

În perioada anilor '50, restaurantul a suferit unele modificări în meniu. A lansat noi specialităţi şi a adăugat în meniu unele garnituri gustoase ca varză murată, tăiţei din batate, creveţi uscaţi, ciuperci ş.a. Mai ales fierberea cărnii în shaguo a fost perfecţionată.

Supa e mai concentrată şi carnea mai fragedă. Slănina nu are gustul grăsimii şi carnea slabă nu e tare. Conform analizei făcute de către departamentul pentru alimente din Beijing, carnea de porc preparată de restaurantul Shaguoju conţine 40% mai puţină grăsime şi proporţia de colesterol a scăzut mult. Poate spori şi acizii graşi nesaturaţi, care sunt buni pentru sănătate. Actualmente, aceste feluri de mâncare au început să le placă nu numai chinezilor, ci din ce în ce mai mult şi străinilor.

După o dezvoltare de 200 de ani, meniul restaurantului s-a îmbogăţit. În afară de carne de porc, se pot prepara în această modalitate şi pui, peşti, creveţi, crabi, castraveţi-de-mare, scoici.

La Beijing, în afară de restaurantele care oferă mâncăruri tradiţionale din capitala chineză, există şi multe „restaurante străine“.

În cartierul ambasadelor, Sanlitun, din estul capitalei, unde comerţul cu confecţii cu ridicata şi amănuntul este foarte prosper, există numeroase restaurante şi baruri străine. Pe o stradă din acest cartier, într-o clădire cu două nivele, am găsit un restaurant vietnamez, care poartă numele Nam Nam.

Văzut din afară, localul nu arată deosebit. Intrând însă în restaurant, am fost impresionat imediat de stilul interiorului. Ventilatoare în stil vechi atârnate de tavan, decoraţiuni în culori vii, vitrine cu băuturi, bănci împletite din trestie indiană şi arbuşti din zona tropicală, toate ne oferă un mediu tropical specific din Asia de Sud-est.

Multe dintre obiectele decorative din restaurant au fost aduse de patron din Vietnam. Amplasarea acestora, într-o aparentă dezordine, a fost realizată special de proprietarul localului. Mulţi clienţi care au servit masa aici apreciază: „Intrând în restaurant, ai surprize la fiecare pas. Fiecare colţ este decorat cu atenţie şi te distrează la fel ca şi numele localului.

Nam Nam provine de la numele Vietnam şi poate fi pronunţat cu uşurinţă de clienţi, care sunt tare mulţumiţi de ce au mâncat. Ceea ce demonstrează că delicatesele din restaurant sunt foarte ispititoare.

Bucătarii din restaurantul Nam Nam provin din estul, nordul şi sudul Vietnamului. Prin urmare, consumatorii pot degusta aici mâncăruri din diferite zone ale acestei ţări. În meniu figurează, în principal, cele preparate în aburi, opărite în apă sau prăjite în ulei, însoţite de salate şi mentă. La preparare, bucătarii aplică metode tradiţionale vietnameze, dar şi chineze, thailandeze, malaeziene şi franceze.

Nam Nam oferă clienţilor multe mâncăruri cu specific propriu, între care peştele cu sos de creveţi. Bucătarii, îmbrăcaţi în costume tradiţionale vietnameze, îl prepară direct în faţa clienţilor, amestecând carnea de peşte cu făină de orez cleios vietnamez şi cu sos de creveţi. Este un preparat foarte gustos, deşi la prăjire emană un miros puţin neplăcut.

Legenda împăratului Yan

Se spune că împăratul Yan sau Shennong, liderul unui trib primitiv de pe teritoriul chinez, este cel care a descoperit plantele medicinale. Există o legendă despre modul în care Shennong a făcut această descoperire.

În societatea primitivă, cerealele şi plantele nu se distingeau, iar plante bune şi cele dăunătoare creşteau împreună. Oameni nu aveau nici cum, nici cu ce să se vindece atunci când se îmbolnăveau. Fiind liderul tribului, Shennong se tot gândea la acestea şi după trei zile şi nopţi de gândire a găsit o soluţie.

Shennong luă un număr de oameni din tribul lui şi se îndreptă către masivul muntos de Nord-Vest. Au făcut 49 de zile pe drum ajungând la o localitate înconjurată de vârfuri şi văi. Florile de aici erau atât de parfumate încât mirosul acestora se simţea de departe. În momentul în care Shennong şi gardienii lui admirau peisajul, câteva animale sălbatice s-au apropiat dorind să-i mănânce. Apărându-se folosind biciuri, după şapte zile au alungat animalele. Urmele lăsate de biciuri pe trupul animalelor, ulterior, s-au transformat în dungile pe care azi le vedem pe tigru, leopard şi şarpe.

Împăratul şi supuşii lui au continuat drumul şi au ajuns la poalele unui munte cu prăspătii abrupte şi cascade. Shennong a urcat pe o colină din apropiere ca să vadă cum se ajunge pe vârful muntelui. Văzând cum maimuţele urcau cu ajutorul copacilor de pe marginea prăpăstiilor, lui Shennong i-a venit ideea să facă o scară pe panta prăpastiei. Liderul tribului şi oamenii lui au strâns viţă sălbatică şi au început să construiască o scară. Au tot muncit, indiferent de vreme şi anotimp, iar după un an au realizat o scară cu 360 de trepte care ducea de la poalele muntelui, până pe vârful acestuia. Aşa au urcat pe vârf de unde au văzut multe plante pe care nu le-au mai întâlnit. Shennong s-a bucurat atât de mult încât a început imediat să identifice plantele medicinale. Ziua încerca plantele, iar seara consemna efectele acestora.

Într-o zi, Shennong a descoperit o nouă plantă şi, ca de obicei, a pus-o în gură ca să vadă ce gust şi efecte are. La un moment dat, a simţit că este cuprins de ameţeală, prăbuşindu-se. Realizând că s-a intoxicat, supuşii i-au dat lui Shennong o specie de ciupercă medicinală denumită Lingzhi, iar acesta şi-a revenit. De aceea, Lingzhi este considerată ca fiind planta învierii.

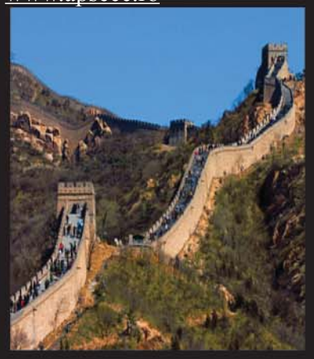
Astfel, Shennong a lucrat timp de 49 de zile testând plantele. El a descoperit cele cinci cereale din care se fac alimentele de bază şi 365 de plante medicale cu care a realizat o carte cu reţete medicale.

După aceasta, Shennong şi supuşii lui au dorit să se întoarcă acasă, dar scara cu care au urcat pe munte s-a prăbuşit, viţele scăzute transformându-se într-o pădure. Apoi, au apărut câţiva cocori care i-au dus pe toţi în cer, Shennong şi cei din jurul său devenind zei.

DECENIUL 7

www.deceniul7.ro

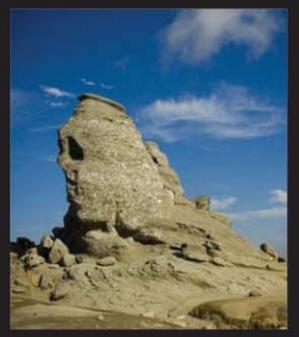
www.apsecc.ro

REDACTOR ŞEF:
Prof. Univ. Dr. Ilie CRISTESCU

SECRETAR GENERAL;
Prof. cons. Bianca IAGĂRU
Art Director:
Mat. Ing. Adrian STANCIU

COLEGIUL DE REDACŢIE:
Doru Dinu Glăvan Preş. UZPR
Prof. Univ. Dr. Gheorghe POPOVICI
Dr. Med. scriitor Adrian Daniel LUPEANU
Ing. Cristian CICAN
Ec. Cristinel FLORESCU
Martin Petru

SUMAR

EDITORIAL
Previziune
de Prof. univ dr. Ilie Cristescu – Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie Române cu Republica Populară Chineză – Filiala Caraş-Severin 1
ROMÂNIA–CHINA
Târgul Internaţional de Carte de la Beijing 2
CHINA de la A la Z
Cel de-al 20-lea summit Uniunea Europeană (UE) și Republica Populară Chineză – Dan Tomozei 3
Importurile şi exporturile au crescut rapid în primele cinci luni ... 4
Curiozităţi China 5
Secolul XXI
de Profesor doctor consilier academic Viorel Roman 5
Despre măritul CONFUCIUS
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 6
Despre Lao Zi
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 8
CULTURALE
De vorbă cu Adrian Păunescu
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 11
TURISM
Herculane – vatră românească
din cartea „Miracolele Cernei“
de prof. univ. dr. Ilie Cristescu 12
CULTURALE
Statuile marilor prieteni la Herculane
Jidi Majia 16
Adrian Păunescu 17
Grigore Vieru 18
Poezie
Cornelia Mazilu 20
Liga Culturală – 128 de ani de istorie
Acad. Victor Crăciun
Preşedintele Ligii Culturale
pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni 21
TURISM
Ştiaţi că... la Băile Herculane? 23
CHINA de la A la Z
Poezie chineză de astăzi
în românește de Constantin Lupeanu 24
Locul unde s-a născut hârtia din coajă de dud 26
Originalitatea unei mese tradiţionale chinezeşti 27
TURISM
China pitorească 28
ARTĂ CULINRĂ
Gustări variate din Beijing 30
CHINA de la A la Z
Legenda împăratului Yan 32

SUMAR

EDITORIAL
Previziune
de Prof. univ dr. Ilie Cristescu – Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie Române cu Republica Populară Chineză – Filiala Caraş-Severin 1
ROMÂNIA–CHINA
Târgul Internaţional de Carte de la Beijing 2
CHINA de la A la Z
Cel de-al 20-lea summit Uniunea Europeană (UE) și Republica Populară Chineză – Dan Tomozei 3
Importurile şi exporturile au crescut rapid în primele cinci luni ... 4
Curiozităţi China 5
Secolul XXI
de Profesor doctor consilier academic Viorel Roman 5
Despre măritul CONFUCIUS
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 6
Despre Lao Zi
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 8
CULTURALE
De vorbă cu Adrian Păunescu
prof. univ. dr. Ilie Cristescu 11
TURISM
Herculane – vatră românească
din cartea „Miracolele Cernei“
de prof. univ. dr. Ilie Cristescu 12
CULTURALE
Statuile marilor prieteni la Herculane
Jidi Majia 16
Adrian Păunescu 17
Grigore Vieru 18
Poezie
Cornelia Mazilu 20
Liga Culturală – 128 de ani de istorie
Acad. Victor Crăciun
Preşedintele Ligii Culturale
pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni 21
TURISM
Ştiaţi că... la Băile Herculane? 23
CHINA de la A la Z
Poezie chineză de astăzi
în românește de Constantin Lupeanu 24
Locul unde s-a născut hârtia din coajă de dud 26
Originalitatea unei mese tradiţionale chinezeşti 27
TURISM
China pitorească 28
ARTĂ CULINRĂ
Gustări variate din Beijing 30
CHINA de la A la Z
Legenda împăratului Yan 32

Revistă editată de
Asociaţia Română de Prietenie cu R. P. Chineză
şi de
Asociaţia de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu R. P. Chineză

Deceniul 7

Revista apare trimestrial

Mulţumim colaboratorilor
Radio China Internaţional